

الحمد لله
الرحمن الرحيم

قال الصادق عليه السلام:

إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ وَيُحِبُّ الْجَمَالَ

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی):

* هر کس در راه روشنگری فکر مردم کار بکند، از یک انحرافی جلوگیری کند، از یک سوءفهمی مانع شود، چون در مقابله با دشمن است، جهاد است.

* کاری کنید خدمت‌رسانی شما محسوس شود. سعی کنید خدمت‌رسانی شما ما به ازاء داشته باشد. یعنی واقعاً در همه بخش‌ها و در همه وزارتخانه‌ها تحول در خدمت‌رسانی بوجود بیاید.

سرشناسه: گودرزی، محمد، ۱۳۵۴ - عنوان و نام پدیدآور: دانستنی‌های بهداشتی پیرامون بهداشت در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها/ تألیف و تدوین محمد گودرزی؛ ویراستاران یدالله غفوری، با و دیگران؛ زیر نظر کمیته ارزیابی رسانه‌ها مرکز بهداشت استان قم.
 مشخصات نشر: قم: اندیشه ماندگار، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۵۴ ص: مصور.
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص: ۵۴.
 موضوع: آرایشگاه‌ها- بهداشت/ مو - آرایش - بهداشت
 شناسه افزوده: مرکز بهداشت استان قم، کمیته ارزیابی رسانه‌ها
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ RA۶۱۷/۴۹۲۳
 رده بندی دیویی: ۰۸۲۴۳-۰۷۴۹۰-۳۵۳/۰۷۴۹۰
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۴۵۰۸۱

دانستنی‌های بهداشتی

پیرامون بهداشت در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها

تألیف و تدوین: محمد گودرزی - عضو کانون بسیج جامعه پزشکی
 ناشر: اندیشه ماندگار ۷۷۴۲۱۴۲-۷۷۴۲۱۴۲-۰۲۵۱

طراحی و صفحه آرایی: خانه چاپ و گرافیک سحر

ویراستاران: مهندس یدالله غفوری، علی اکبر حق ویسی

نرگس جعفری افضل، بهاره زارع، محمد علی گل

زیر نظر: کمیته ارزیابی رسانه‌ها- مرکز بهداشت استان قم

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۸۲-۱۰-۲

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

با نظارت فنی: مهندس یدالله غفوری

انتشارات اندیشه ماندگار

قم/ خیابان صفاییه (شهلا)/ انتهای کوی بیگدلی/ نیش کوی

شهد گلپوست/ پلاک ۲۸۴

صندوق پستی: ۳۷۱۵۵/۶۱۴

تلفن: ۰۹۱۲۲۵۲۲۱۳ - ۰۲۵۱/۷۷۳۶۱۶۵ - ۰۷۷۳۲۱۴۲

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	
اصلاح مو، تنظیف بدن و ازاله زوائد از دیدگاه چند حدیث	

بخش اول: شرایط بهداشتی

دو نکته مهم

الف- بهداشت فردی

ب- بهداشت ساختمان

۱- مترآژ و نقشه ساختمان	۱۶
۲- شرایط بهداشتی کف مغازه آرایشگاه	۱۶
۳- شرایط بهداشتی دیوار آرایشگاه	۱۷
۴- شرایط بهداشتی سقف آرایشگاه	۱۷
۵- شرایط بهداشتی در و پنجره ها	۱۸
۶- آب	۱۸
۷- فاضلاب	۱۸
۸- دستشویی	۱۹
۹- سرشویی	۱۹
۱۰- نور	۱۹
ج- ایمنی و بهداشت وسایل	۲۰
۱- گنجه ها	۲۰
۲- میز کار	۲۰
۳- تهویه هوا	۲۱
۴- کپسول آتش نشانی	۲۱
۵- ضد عفونی و استریل کردن وسایل کار	۲۲
۶- دفع مواد زائد و کنترل حشرات	۲۷

۷- تداخل صنفی	۲۹
۸- نمونه برداری توسط بازرسی بهداشت	۲۹
د - بهداشت مو	۳۰
ه - برخی تخلفات یا جرایم اجتماعی در آرایشگاه ها	۳۲
ه- آشنایی با بیماریهای شایع مرتبط با شغل آرایشگری	۴۰

بخش دوم: ضوابط بهداشتی

الف- آشنایی با بازرس بهداشت و وظایف آن	۴۶
ب- برخورد با متخلف از مقررات بهداشتی محل کسب	۴۷
ج- وظیفه نیروی انتظامی	۴۹
د- مجازات فک پلمپ غیرقانونی	۴۹
ه- بازگشایی محل تعطیل شده	۴۹
و- مجازات تخلف در تهیه، تولید و یا عرضه مواد آرایشی و بهداشتی	۵۰
ز - مجازات اهانت به بازرس بهداشت	۵۳
ح- تهدید علیه بهداشت عمومی	۵۳
ط - منابع و مأخذ	۵۴

مقدمه

خداوند یکتا در فطرت آدمی، خداپرستی، طلب خیر، پاکیزگی، و بیزاری از ناپاکی‌ها، کثافات و پلیدی‌ها را به ودیعه نهاده است. قوانین اسلام هم بر مبنای فطرت آدمی است و آن چه که از حلال و حرام و امر و نهی می‌بینیم مصلحت انسان را در خود نهفته دارد و حتی آن چه را در باب بهداشت فردی و بهداشت عمومی در تعالیم اسلامی می‌بینیم همین خصوصیات را دارا است و چون موضوع سلامت یک نیاز فطری و ضامن بقاء نسل آدمی است، اسلام با تحریم خباثت و پلیدی‌ها و حلال کردن پاکیزگی‌ها با قاعده حفظ اعتدال، راه رسیدن به این مقصود را فراهم ساخته است.

در احادیث ائمه معصومین علیهم‌السلام از حضرت امیرالمومنین علیه‌السلام سخن نغزی داریم و آن این که: **التَّهْمِيدُ أَفْضَلُ مِنَ الْعِلَاجِ** به معنی «پیشگیری بهتر از درمان است» که این سخن گهربار از شعارهای بهداشتی ما شده است. با نظر و اعتقاد به این جمله و کمی تفکر در می‌یابیم که بهترین راه و اولین قدم در پیشگیری از بروز بیماری‌ها و افزایش سطح بهداشتی، آموزش بهداشت است. آموزش و دانستن قوانین و مقررات بهداشتی، گرایش به قانون و پایبندی به آن از برنامه‌های اصولی و اساسی هر جامعه سالمی است و بی‌تردید دانستن قانون برای تمام افراد یک جامعه جهت دوری از سرگردانی و اختلاف، لازم است و زمانی که فرد به عنوان عضوی از جامعه مشغول کسب و کاری می‌شود ضروری است به کلیه زوایای قانون و پیچ و خم‌های مسئولیت خویش آگاهی کامل داشته باشد.

لیکن اکنون با توجه به عدم آگاهی عده‌ای از متصدیان آرایشگاه‌ها یا پیرایشگاه‌ها از برخی اصول و قوانین بهداشتی و در نتیجه بروز سهل‌انگاری و عدم رعایت موازین مربوطه که می‌دانیم این وضعیت طبق آئین‌نامه‌های وزارت بهداشت و دادگستری تخلف و حتی گاهی جرم نیز محسوب می‌شود و به تبع آن پیگردهای قانون و مجازات‌های مختلف را به دنبال دارد و البته نتیجه تخلف از قوانین مذکور علاوه بر ضرر و زیان خود متصدیان، به جهت پی‌گردهای ذکر شده، تهدید کننده سلامت عموم هم خواهد بود.

لذا جهت حل این مسائل و در راستای عمل به فرامین مقام معظم رهبری مبنی بر عمل به آموزه‌های دینی، خدمت مسئولین به مردم، جهت عینیت بخشیدن به منویات معظم له و اهمیت موضوع بر آن شدیم تا با گردآوری مجموعه‌ای از قوانین و آئین‌نامه‌های موجود و تجارب کسب شده در بازرسی بهداشت محیط، در قالب کتابچه‌ای

بنام «دانستنی‌هایی پیرامون بهداشت در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها» در دو بخش شرایط و ضوابط بهداشتی گامی هر چند کوچک در مسیر ارتقاء سطح آگاهی بهداشتی و سطح سلامت جامعه با رویکرد آموزش متصدیان آرایشگاه‌ها، برداریم.

شکی نیست که رعایت بهداشت عمومی و آموزش بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی با نیت ادای وظایف و خدمت به جامعه مسلمین و رفع مشکلی از مشکلات مردم و بی‌نیاز ساختن جامعه اسلامی از بیگانگان و ارتقاء سطح سلامت در جامعه مسلمین و حفظ جان و سلامت انسان‌ها عبادت، و دارای اجر و ثواب بسیار است.

در اینجا لازم می‌دانم از حمایت‌های بی‌دریغ ریاست محترم مرکز بهداشت استان قم، جناب آقای دکتر مجید محمدیان و مدیر گروه محترم بهداشت محیط و حرفه‌ای جناب آقای مهندس غفوری و دیگر همکاران گرامی تشکر و قدردانی نمایم. بدیهی است این مجموعه به عنوان اولین قدم، خالی از نقص نبوده و نظرات و پیشنهادات صاحب نظران می‌تواند در جهت رفع نواقص و تکمیل این مجموعه در چاپ‌های بعد، راهگشا باشد.

محمد گودرزی
پائیز ۱۳۹۱

اصلاح مو، تنظیف بدن و ازاله زوائد از دیدگاه چند حدیث:

زینت و آراستگی متناسب با شئون انسانی از گزینه‌های مورد تأکید آموزه‌های دینی است و شایسته است مسلمانان با حفظ این شئون، به آن توجه کنند. بدون تردید بلند بودن بیش از اندازه موی سر و صورت، نامرتب بودن آن و عدم نظافت و رسیدگی به وضع ظاهری موها علاوه بر کاستن از زیبایی فرد و جایگاه اجتماعی او، این وضع جایگاه مناسبی برای پیدایش میکروب‌ها و آلودگی‌ها بوجود می‌آورد به همین خاطر باید برای حفظ سلامت و زیبایی این نعمات خاص خداوندی، کوشید.

به عنوان مثال اگر موی شارب (سبیل) در مردان بیش از اندازه بلند باشد و به نظافت آن توجه نشود بطوری که هنگام آب خوردن با ظرف آب تماس پیدا کند، بی شک سبب آلودگی آب آشامیدنی و دیگر انواع نوشیدنی‌ها می‌شود و البته این حالت چهره‌ای ظاهراً خشن به فرد می‌دهد.

اما خدای متعال طالب زیبایی‌ها است و زیبایی را دوست دارد.

«فَإِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ وَ يُحِبُّ الْجَمَالَ»، او پاک است و پاکی را دوست دارد «يُحِبُّ التَّوَابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»، سفارشات ائمه معصومین علیهم‌السلام و احادیث گهربار ایشان نیز در زمینه نظافت، استحمام، آراستگی، استعمال بوی خوش و... فراوان است. که به عنوان تبرک به موارد ذیل اشاره می‌شود:

۱. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم: «مَنْ اتَّخَذَ ثَوْبًا فَلْيَنْظِفْهُ» هر کس جامه‌ای می‌پوشد باید آن را پاکیزه نگه دارد. (اصول کافی جلد ۶)

۲. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم: «بِئْسَ الْعَبْدُ الْقَادُورُ» بد بنده‌ای است، بنده کتیف بی‌قید. (اصول کافی جلد ۶)

۳. قال الصادق علیه‌السلام: «لَيْسَ فِيمَا أَصْلَحَ الْبَدَنِ اسْرَافٌ ... إِنَّمَا الْاسْرَافُ فِيمَا اتَّلَفَ الْمَالُ وَ أَصْرَ الْبَدَنِ» در آنچه بدن را سالم نگه می‌دارد اسراف نیست... بلکه اسراف در چیزهایی است که مال را تلف کند و به بدن زیان رساند. (بحارالانوار)

۴. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم: «مَنْ قَلَّمَ أَظْفَارَهُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، أَخْرَجَ إِلَهُ مِنْ أَنَا مِلَهُ الدَّاءِ وَ ادْخَلَ فِيهَا الدَّوَاءَ» کسی که روز جمعه ناخن‌هایش را بگیرد، خداوند درد را از انگشتانش بیرون می‌برد و درمان را در آن وارد می‌نماید. (بحارالانوار جلد ۷۳ صفحه ۱۲۰)

۵. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم: «لَا يَطُولُنْ أَحَدُكُمْ شَارِبَهُ وَلَا عَانَتَهُ وَ لَا شَعْرَ جَنَاحِهِ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَتَخَذُهَا مَحَبًّا يَسْتَتِرُ بِهَا.» هیچ یک از شما نباید شارب و عانه و موی زیر بغل خود را بلند نگه دارد. زیرا شیطان (میکروب) آن را لانه خود می‌سازد و در آن پنهان می‌شود. (کافی جلد ۳ صفحه ۴۱۷ / بحارالانوار جلد ۷۳ صفحه ۹۳)

بخش اول: شرایط بهداشتی

دو نکته مهم:

۱. افراد صنفی مکلفند مقررات صنفی و دستورالعمل‌های مربوط به نرخ‌ها و قیمت‌ها و امور بهداشتی و ایمنی و حفاظت فنی و زیبایی که طبق قانون از طرف مأمورین بهداشت و مجمع امور صنفی اتحادیه مربوطه و ... مقرر گردیده، رعایت و اجرا کنند.

الف- بهداشت فردی و موارد مرتبط با آن:

قال رسول الله ﷺ: الْأَسْلَامُ نَظِيفٌ فَتَنَظَّفُوا فَآنَهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا النَّظِيفُ يَعْنِي اسْلَامٌ دِينَ پاكيزگي است، پس پاكيزه باشيد زيرا تنها پاكيزگان وارد بهشت خواهند شد.

رعایت بهداشت فردی و اقدام به دستورالعمل‌ها و مقررات آن، وظیفه کلیه آرایشگران و پیرایشگران است. بدیهی است که در صورت رعایت جوانب بهداشت فردی با آگاهی از نحوه

انتقال عوامل بیماری از طریق فرد در محیط کار و یا بالعکس، با انجام کارهایی در پیشگیری از شیوع این عوامل است که ما می‌توانیم زمینه را برای تأمین بهداشت عمومی جامعه و حفظ آن مهیا کنیم.

بنابراین کلیه متصدیان و کارگران و اشخاصی که در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها اشتغال دارند و هم‌چنین راننده‌های وسایل نقلیه حامل مواد آرایشی و بهداشتی موظفند ابتدا دوره‌ی ویژه بهداشت عمومی (به ترتیبی که معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام می‌نماید) را گذارنده و گواهینامه معتبر آن را دریافت دارند. مدیریت و یا تصدی اشتغال به کار در هر یک از اماکن بدون داشتن گواهینامه و هم‌چنین استخدام یا به کارگیری اشخاص فاقد

گواهینامه معتبر دوره‌ی ویژه بهداشت عمومی، در اماکن عمومی ممنوع می‌باشد. کلیه اشخاصی که مشمول اخذ گواهینامه فوق می‌باشند موظفند کارت معاینه پزشکی (کارت تندرستی) معتبر نیز در محل کار خود داشته و هنگام مراجعه بازرسین ارائه نمایند و کارفرمایان نیز موظفند هنگام استخدام اشخاص، گواهینامه معتبر و کارت تندرستی آنان را ملاحظه و ضمن اطمینان از اعتبار آن، در محل کسب نگهداری نمایند. تهیه کارت تندرستی یکی از اقدامات مهم در جهت کسب اطمینان از سلامتی فرد و آگاهی از این نکته است که تصدی محل کسب، ناقل بیماری‌های واگیردار نمی‌باشد. طبق بررسی‌های کشوری و جهانی با این روش مشخص شده که از هر پنج نفر، یک نفر ناقل بیماری‌های واگیردار

اطلاعیه بهداشتی ویژه آرایشگاه‌ها

به منظور حفظ بهداشت عمومی و جلوگیری از شیوع بیماری‌های عفونی و پوستی از جمله (هپاتیت و ایدز) نکات زیر می‌بایست در آرایشگاه‌ها رعایت گردد:

1. تهیه کارت معاینه پزشکی جهت متصدیان و کارگران و ارائه آن به بازرسین بهداشت در هنگام بازرسی الزامی است.
2. کلیه کارگران و متصدیان ضمن رعایت نکات بهداشت فردی، ملزم به پوشیدن لباس در حین کار، حتی نامکان به رنگ روشن و نظافت عمومی محل کار طبق دستورالعمل بازرسین بهداشت هستند.
3. برای هر مشتری از توالت شخصی مخصوص به خود او استفاده گردد. لیست وسایل شخصی مورد نیاز: (مردانه: تیغ و دستمال تیغ - شانه و برس بیج - مویران - پیش بند - کلاه - زهانه تیغ و دستمال تیغ - شانه - کلبیس - تل - پیش بند - مویران) و وسایل آرایشگاه از قبیل: شانه، برس و فیچس بایستی روزانه شسته و ضد عفونی گردد.
4. نحوه ضد عفونی وسایل:
 - استفاده از شعله برای وسایل فلزی
 - محلول ساون، سه سانتی‌متری (30°C) + 1 لیتر آب
 - محلول الکل 70% برای وسایل پلاستیکی (استفاده از پنبه الکل مناسبتر است)
 - محلول ساون یک در 4 الکل (یک قاشق غذاخوری ساون + 4 قاشق الکل) برای ضدعفونی وسایل پلاستیکی که محلول شده روزانه باید تعویض گردد.
 - ضدعفونی روزانه کف آرایشگاه با یک محلول یک کنتده یا شستشو و کند زدن توسط وایتکس
 - متصدیان ملزم به فرار دادن سفالی زیاده درب دار حاوی کبسه در محل و جمع آوری بهداشتی زیاده بصورت روزانه می‌باشند.
 - استفاده از حوله مشترک برای خشک نمودن سر مشتریان اکیدا ممنوع است.
 - هر تیغ برای یک مشتری استفاده شود. استفاده مجدد آن برای مشتری بعدی بسیار خطرناک بوده و امکان آلودگی به بیماری‌های واگیردار را به دنبال دارد.
 - انجام برخی اعمال زیبایی و خدمات پزشکی از قبیل تاتو، فلکس و ... در آرایشگاه‌ها بدلیل انتقال آلودگی و ابتلا به برخی از بیماری‌های واگیردار ممنوع می‌باشد.

واحد بهداشت محیط
مرکز بهداشت استان قم

۲. هرکس بخواهد یک واحد صنفی ایجاد کند، قبل از سپردن هرگونه تعهد و یا پرداخت سرقفلی و یا عقد اجاره یا خرید محل باید به اتحادیه‌های منطقه‌ای مربوط مراجعه و باتوجه به مقررات، تقاضای کتبی خود را تسلیم کند. اتحادیه‌ی منطقه‌ای موظف است با رعایت حق تقدم درخواست‌های رسیده، نظر خود را ظرف یک هفته به متقاضی اعلام نماید و در صورت قبول تقاضا، اتحادیه‌ی موظف است پس از دریافت تمام مدارک، من جمله تأییدیه بهداشت محل، ظرف مدت ۱۵ روز پروانه کسب را به متقاضی تسلیم نماید.

می‌باشد. لذا لازم است در صورت اتمام تاریخ اعتبار کارت برای تمدید آن و انجام آزمایشات مربوطه فوراً اقدام نمود. کارت معاینه پزشکی منحصر از طرف مرکز بهداشت شهرستان و یا با تفویض اختیار از طرف مرکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد. مدت اعتبار کارت فوق برای مشاغل موضوع این کتاب (آرایشگاه‌ها، پیرایشگاه‌ها، مراکز زیبایی مجاز و ...) حداکثر یک سال می‌باشد.

نحوه‌ی تهیه کارت بهداشت:

۱. فرد صنفی یا متقاضی کارت، با همراه داشتن مدارکی که در ذیل درج شده است، به مسئول صدور کارت، که معمولاً بازرس بهداشت محیط منطقه در مرکز بهداشتی درمانی می‌باشد، مراجعه نموده و پس از دریافت فرم معاینه بالینی از متصدی صدور کارت، به پزشک آن مرکز مراجعه می‌نماید.

۲. پس از معاینه‌ی پزشک و تکمیل فرم معاینه و اقدامات پاراکلینیکی مورد نیاز (آزمایش، عکس، و...) را برای متقاضی در فرم مخصوص و یا دفترچه‌ی درمانی درخواست می‌نماید.

۳. فرد متقاضی پس از انجام آزمایشات و ...، جواب را نزد پزشک مربوطه برده و پزشک پس از رویت نتایج اقدامات، در صورت لزوم اقدام به درمان و در غیر این صورت یعنی سالم بودن فرد، با انجام معاینات از جمله بررسی پوست و مو و دست‌ها و... با تکمیل قسمت نهایی فرم و مهر و امضاء آن، سلامت متقاضی را تأیید و دستور صدور کارت را صادر می‌کند. بدین صورت متصدی آرایشگاه صاحب کارت تندرستی می‌شود.

مدارک مورد نیاز:

۱. کارت شناسایی (شناسنامه یا گواهینامه یا کارت ملی جهت تشخیص هویت)
۲. دو قطعه عکس ۳×۴

۳. کپی صفحه اول شناسنامه یا کپی کارت ملی
قال الرسول الله ﷺ: البسه و البیاض فانه اَطْيَبُ وَاَطْهَرُ:
لباس سفید بپوشید که پاک و پاکیزه‌تر است. (وسائل الشیعه جلد ۳)

علاوه بر اینکه می‌دانیم پاکیزگی نشانه ایمان و شخصیت هر فرد و همیشه نیز لازم است (النظافه من الایمان) اما از نظر قانون هم، متصدیان و کارگران اماکن و مراکز موضوع این کتاب موظفند رعایت کامل بهداشت فردی و نظافت عمومی محل کار خود را بنمایند و به دستورهایی که توسط بازرسین بهداشت داده می‌شود عمل نمایند و باید ملیس به لباس کار و روپوش تمیز به رنگ روشن (ترجیحاً سفید) باشند.

پوشیدن روپوش علاوه بر حفظ سلامت فرد در برخورد با مراجعین مختلف، باعث می‌شود که از انتقال بعضی از بیماری‌ها از محل کسب به منزل و یا بالعکس جلوگیری شود. در واقع پوشیدن روپوش و سایر حفاظتی مانند سدی مانع از انتقال عوامل بیماری‌زا از محیط به بدن فرد و نیز از فرد به محیط و مواد غذایی و... می‌شود. زیرا در صورت استفاده نکردن از روپوش، دستکش و دیگر وسایل مرتبط، علاوه بر اینکه آلودگی‌های منتقله به بدن فرد می‌تواند موجب

بیماری برای خود او شود، با ورود شخص به منزل و تماس با افراد خانواده، دیگران هم در معرض بیماری‌ها و آلودگی‌ها قرار می‌گیرند. از طرف دیگر استفاده از این وسایل موجب می‌شود که اگر احیاناً شخص دارای جراحات سطحی، عفونت‌های پوستی و... باشد، تماس این آلودگی‌ها با مواد غذایی یا بدن افراد دیگر محدودتر شده و انتقال عوامل بیماری‌زا کاهش یابد. بنابراین پوشیدن لباس کار از چند نظر قابل توجه است:

۱. عدم انتقال بیماری
۲. وجه تمایز متصدی از مشتری

- ۳. جلب مشتری با توجه به پوشیدن لباس کار و احترام بخشیدن به خودمان
- ۴. قانونمندی و احترام به مقررات مربوطه

کمد جا لباسی:

متصدیان موظفند برای خود و هر یک از شاغلین جایگاه محفوظ مناسبی به منظور حفظ لباس و سایر وسایل شخصی در محل کار تهیه نمایند و باید از ورود و دخالت افراد متفرقه و دسترسی به وسایل کار جلوگیری نمایند. در این خصوص بهتر است از کمد های فلزی، چوبی، MDF و ... ولی سالم و تمیز با در مجزا و مجهز به قفل و کلید جهت حفظ لباس و وسایل شخصی کارگران که طبق مقررات مورد تأیید بازرسی بهداشت باشد، استفاده نمود که بدون شک این امر باعث جلوگیری از آلودگی لباس و سایر وسایل متصدی و عدم تخم گذاری شپش و

دیگر حشرات در آن لباس خواهد بود.

قال الرسول ﷺ: الاحم و الظفر؛ میان ریش خود را تمیز کنید و ناخن هایتان را بگیرید؛ زیرا شیطان (میکروب) میان گوشت و ناخن روان می شود. (کنترل العمال)

هر یک از کارگران نیز موظف به داشتن وسایل نظافت، شستشو و استحمام منجمله: صابون، حوله و شانه اختصاصی می باشند.

جعبه کمک های اولیه:

با توجه به اینکه سر و کار این قشر از کسبه محترم بیشتر با وسایل تیز و برنده همچون تیغ، قیچی و ... است و ممکن است در اثر غفلت، بی احتیاطی و یا

خرابی وسیله ها و ... باعث زخم و مصدوم شدن دست و پا و ... شوند ضروری است جعبه کمک های اولیه با مواد و وسایل مورد نیاز منجمله «پنبه، باند، گاز استریل، بتادین، چسب زخم و قیچی» در محل مناسب نصب گردد تا در مواقع لزوم در

دسترس بوده و استفاده شایسته بعمل آید.

لازم به توضیح است که فروش دارو بخصوص داروهایی که نیاز به تجویز پزشک دارد در غیر داروخانه ممنوع و نگهداری آن در جعبه کمک های اولیه و محل کسب، صحیح نیست.

سیگار در آرایشگاه ها

همه می دانیم استعمال دخانیات اعم از قلیان، سیگار و... برای ریه های انسان مضر بوده و ممکن است فرد سیگاری یا استعمال کننده مواد دخانی را به انواع بیماری ها مانند سرطان یا تنگی نفس و... مبتلا نماید و حتی افراد غیر سیگاری که اجباراً باید با شخص سیگاری معاشرت نمایند یا به آن محل کسب مراجعه نموده اند از تاثیر زیان بار پخش دود سیگار در امان نیستند. بنابراین استعمال سیگار و هر نوع مواد دخانی توسط متصدیان و کارگران در محل کار ممنوع است و علاوه بر این، متصدیان موظفند از استعمال دخانیات توسط هر فرد دیگر در آن محل جلوگیری نموده و نسبت به نصب تابلو «استعمال دخانیات ممنوع» در محل کسب نیز حتما اقدام نمایند که این امر باعث فرهنگ سازی در افراد جامعه نیز خواهد شد.

طبق تحقیقات سازمان جهانی بهداشت در هر ۸ ثانیه یک نفر در دنیا به علت استعمال دخانیات جان خود را از دست می دهد. نتایج تحقیقات حاکی از آن است چنانچه افراد در سنین نوجوانی شروع به کشیدن سیگار کنند (بیش از ۷۰ درصد موارد سیگاری شدن در این مرحله اتفاق می افتد) و مدت ۲۰ سال یا بیشتر به این عمل ادامه بدهند بین ۲۰ تا ۵۲ سال زودتر از افرادی که به هیچ وجه در زندگی سیگار نکشیده اند، خواهند مرد.

تنها سرطان ریه یا بیماری قلبی پیامدهای استعمال دخانیات نیست، بلکه مجموعه ای از مسائل و مشکلات بهداشتی در ارتباط با مصرف مواد دخانی وجود دارد که می تواند به لحاظ شرایط جسمانی و مقاومت ایمنی در افراد سیگاری بروز کند، که برخی از آنها عبارتند از:

۱. آب مروارید چشم
۲. چین و چروک پوست
۳. سرطان پوست
۴. ضایعات شنوایی
۵. فساد دندان ها
۶. پوکی استخوان
۷. بیماری های قلبی - عروقی
۸. از دست دادن موها

به عنوان مثال: با تضعیف سیستم ایمنی افراد سیگاری در اثر مصرف مواد دخانی، بدن این افراد مستعد ابتلا به انواع بیماری‌ها از جمله «لویپوس اریتماتوز» می‌شود که این بیماری می‌تواند عامل

از دست دادن موها، ایجاد زخم در دهان، جوش‌های پوست روی صورت، سرودست‌ها شود. طبق تحقیقات انجام شده در سال ۱۳۸۶، میزان ۷۵ درصد افراد اظهار داشته‌اند که بایستی با سیگار کشیدن در اماکن عمومی مبارزه و برخورد نمود. نظر شما چیست؟

ب- بهداشت ساختمان:

۱. متراژ و نقشه ساختمان

متراژ زمین جهت کسب آرایشگاه و پیرایشگاه، در بین شهرها و جاده‌های بین راه شهرها ۱۸ متر و در شهرهای کوچک با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰ نفر و در روستاها و خیابان‌های فرعی و کوچک در شهرهای بزرگ حداقل ۱۴ متر مناسب می‌باشد. در مورد هر یک از ارقام اعلام شده در سطح شهر و روستا در موارد ضروری و خاص (با در نظر گرفتن کلیه جوانب امر) در جهت اجرای کامل دستورالعمل‌های بهداشتی با موافقت مسئولین بهداشت محل یا منطقه، تا حدود ۱۰-۵ درصد کمتر نیز می‌توان در نظر گرفت.

نقشه کلیه ساختمان‌های عمومی (از جمله آرایشگاه‌ها، پیرایشگاه‌ها، استخرها و...)، مراکز، کارگاه‌ها و حتی کارخانه‌جات به منظور انطباق با موازین بهداشتی قبل از اجرا باید به تصویب مقامات مسئول برسد.

۲. شرایط بهداشتی کف آرایشگاه‌ها:

کف مغازها در آرایشگاه باید دارای شرایط زیر باشد:
الف- از جنس مقاوم و صاف بوده تا مواد مختلف و یا تردد افراد روی آن اثر نگذارند،

ایجاد گرد و غبار نکند و باعث خرابی آن نشوند.

ب- سطح رویی کف غیر لغزنده، فاقد درز و شکاف و قابل شستشو باشد چرا که در غیر این صورت موهای ریز، مواد مورد استفاده و آلودگی‌ها در این قسمت‌ها نفوذ نموده و نظافت کف مغازه مشکل می‌گردد.

ج- کف دارای کف شور به تعداد مورد نیاز مجهز به شتر گلو بوده که نصب توری ریز روی آن الزامی است. (وجود کف شور از تجمع آب و آلودگی‌ها در کف مغازه هنگام شستشو و نظافت، جلوگیری می‌نماید)

د- کف دارای شیب مناسب به طرف کف شور باشد.

ه- جنس آن به نحوی باشد که در اثر تردد ایجاد گرد و غبار ننماید که در این خصوص سنگ فرش مناسب‌تر است.

۳. شرایط بهداشتی دیوار آرایشگاه:

پوشش بدنه دیوار متناسب با احتیاجات و لوازم مربوط به نوع کار و بر حسب مشاغل مختلف، متفاوت است. سطح بدنه دیوارهای آرایشگاه و پیرایشگاه باید به رنگ روشن، صاف، بدون تاقچه و شکاف باشد و تا زیر سقف نیز با رنگ قابل شستشو (رنگ روغنی روشن) پوشیده

شود. بدنه دیوار باید طوری باشد که علاوه بر جلوگیری از ورود حشرات و جوندگان در حین نظافت و حتی الامکان آتش‌سوزی احتمالی نیز، آسیبی به آن نرسد. به همین دلیل برای پوشش بدنه دیوار باید از مصالح مقاوم مورد تأیید مسئولین مربوطه استفاده کرد. لذا پوشش‌هایی مانند کنیتکس، پلیکانیا و پرسینا مناسب نیست اما پوشش‌هایی مثل PVG یا pvc یا MDF با تأیید بهداشت محل، اشکال ندارند.

۴. شرایط بهداشتی سقف آرایشگاه:

در آرایشگاه‌ها سقف محل کار نیز باید صاف، حتی‌الامکان مسطح، بدون ترک خوردگی و درز و شکاف باشد و همیشه تمیز بوده و ترجیحاً با رنگ روغنی روشن رنگ‌آمیزی شود. بدیهی است

استفاده از سقف‌های کاذب همچون حصیر و دیگر موادی که با این بند مغایر بوده و علاوه بر مشکل کردن کار نظافت، محلی برای تخم‌گذاری حشرات می‌شوند، ممنوع خواهد بود.

۵. شرایط بهداشتی در و پنجره‌ها:

الف) درها و پنجره‌ها لازم است از جنس مقاوم، سالم و بدون ترک خودرنگی و شکستگی و بدون زنگ زدگی بوده و می‌باید قابل شستشو و در صورت امکان به رنگ روشن رنگ آمیزی شده و همیشه تمیز باشد.

* استفاده از درهایی از جنس آلومینیوم یا شیشه‌های سکوریت ضخیم با رعایت بند فوق، بلامانع است.

ب) پنجره باز شو و درهای مشرف به فضای باز باید مجهز به توری سالم و متناسب و در صورت امکان فنر دار باشد به طوری که از ورود حشرات و چوندگان و سایر حیوانات جلوگیری نماید.

* استفاده از دستگاه حشره کش برقی بلامانع است.

۶. آب:

لوله‌کشی آب داخل مغازه جهت مصارف مختلف از جمله نظافت محل کسب، استفاده مشتریان، شستشوی دست‌ها پس از تماس با وسایل و مواد مختلف و شستشوی وسایل، لازم و ضروری است. در اماکنی که به هر دلیل به علت عدم دسترسی به شبکه آب لوله‌کشی، از آب تانکر استفاده می‌شود لازم است آب مصرفی حتماً تمیز، پاک، کلرینه شده و به نحوی باشد که مورد تایید مقامات بهداشتی قرار گیرد.

۷. فاضلاب:

کلیه اماکن و ساختمان‌ها باید دارای سیستم جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب باشند. توضیح اینکه اتصال فاضلاب به معابر و جدوال کوچه و خیابان، به جهت جلوگیری از انواع بیماری‌ها طبق قانون ممنوع است و لازم به یادآوری است که جداول مذکور صرفاً جهت جمع آوری آب‌های سطحی ناشی از باران و برف و... می‌باشند. اتصال فاضلاب به معابر از مصادیق «تهدید سلامت

عمومی» است.

۸. دستشویی:

دستشویی بهداشتی از جنس مناسب از جمله چینی به تعداد کافی و وضعیت و اندازه مناسب در محل مقتضی نصب گردد و البته تعبیه صابون مایع جنب آن ضروری است هم چنین دیوار قسمت مجاور دستشویی‌ها و ظرفشویی‌ها باید تا شعاع حداقل نیم‌متر و بهتر است تا زیر سقف کاشی شده تا نسبت به آب غیرقابل نفوذ باشند و از جذب رطوبت و آسیب رساندن به دیوار جلوگیری شود و امکان پاکیزه کردن آن آسان تر خواهد بود.

صابون: اولین و مهمترین کار در بهداشت فردی نظافت دست‌ها و کوتاه کردن ناخن‌هاست به نحوی که دست‌ها باید تمیز، نرم و بدون ترک خوردگی و کبره باشند و ناخن‌ها همیشه کوتاه و تمیز گردند لذا بهتر است برس و سوهان ناخن نیز در دسترس باشد تا در موقع لزوم استفاده شود. استفاده از صابون‌های مایع بهتر از صابون‌های جامد و قالبی است زیرا ممکن است به علت باقی ماندن مقداری کف در سطح صابون و دلمه و خشک شدن کف‌ها بعد از استعمال تعدادی از میکروب‌ها در قسمت دلمه شده باقی مانده و هنگام استفاده مجدد از صابون مذکور، فرد استفاده کننده بعدی را آلوده سازد.

۹. محل سرشویی:

لازم است کف و بدنه محل سرشویی و حمام از جنس مقاوم بوده و از کف تا زیر سقف کاشی شود هم چنین باید قابل تمیز کردن باشد و فضای آن قسمت متناسب با نیاز و احتیاجات محل کسب باشد. همچنین باید به نحو مطلوب تهویه شود و میزان حرارت و رطوبت آن همواره مطلوب و مورد تایید مقامات بهداشتی باشد و ساخت آن هم باید مطابق نقشه مصوب بالاترین مقام بهداشتی محل انجام شود.

۱۰. نور:

بدهی است نور کافی باعث افزایش میزان دید، دقت، تمرکز و ایمنی بیشتر می‌گردد. بنابراین

تمام فضای ساختمان محل کار چه از طریق نور طبیعی یعنی نور خورشید و یا نور مصنوعی یعنی استفاده از چراغ‌ها و لامپ‌ها، باید از روشنایی کافی برخوردار باشد که باعث ناراحتی چشم نگردد. در این خصوص میزان نور باید از نظر علمی حداقل (۵۰۰-۳۰۰ لوکس) باشد. هر چه تعداد و اندازه پنجره‌ها بیشتر و بزرگتر و رنگ دیوار و سقف روشن‌تر باشد به همان میزان محل کار روشن‌تر خواهد بود و نور مصنوعی کمتری نیاز است.

نکته: تاسیس هر نوع محل کسب یا واحد صنفی و اشتغال به هر نوع کسب و حرفه مستلزم داشتن صلاحیت و پروانه کسب از اتحادیه صنفی مربوطه خواهد بود در غیر این صورت فعالیت آنان غیر قانونی محسوب می‌گردد.

ج- ایمنی و بهداشت وسایل:

قال الرسول ﷺ: نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ؛ الصَّحَّةُ وَ الْآمَانُ: دو نعمت است که ناشناخته هستند یکی سلامتی و دومی امنیت.

برای جلوگیری از خطرات احتمالی باید پیش‌بینی‌های لازم با توجه به حجم کار و نوع فعالیت و تعداد کارگران به عمل آید. مثل از بین بردن لغزندگی یا ناهمواری‌های کف که باعث زمین خوردگی افراد می‌شود یا کنترل و بازرسی لوله‌ها و شیرآلات شبکه آب محل جهت اطمینان از عدم نشتی آن، یا وضعیت تعداد و ارتفاع پله‌ها، نصب حفاظ پله‌ها، تهیه کپسول آتش‌نشانی، وضعیت ایمنی برق مورد استفاده و... که عدم توجه به این موارد احتمال بروز صدمات را در پی دارد لذا در این رابطه به نکات ذیل توجه نمائید:

۱. گنجه‌ها:

قفسه‌ی ویتترین و گنجه‌های وسایل باید قابل نظافت بوده و مجهز به در و شیشه سالم و همیشه تمیز باشد و فاصله‌ی کف آنها از زمین حدود ۲۰ سانتی‌متر و سطح آن نیز صاف و از جنس قابل شستشو باشد.

۲. میز کار:

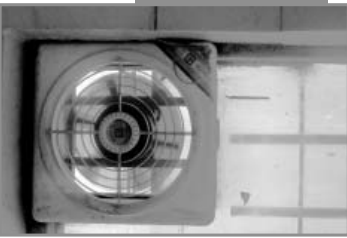
پیش‌خوان و میزکار باید سالم و سطح آن بدون درز و ترک بوده و از جنس قابل شستشو همچون آلومینیوم، شیشه ضخیم، فولاد ضد زنگ، PVC یا ... پوشیده شود و

تمام سطوح پس از پایان کار اصلاح، باید کاملاً تمیز و پاکیزه شود.

۳. تهویه هوا:

تهویه مناسب باید به نحوی صورت گیرد که در صورت وجود دود، بخار، گرما، بو و گرد و غبار، سیستم تهویه آن را از محوطه‌ی ساختمان خارج ساخته و همیشه هوای داخل اماکن سالم، تازه و

عاری از بو باشد در این خصوص برحسب شرایط و نوع کار می‌توان از وسایل دمنده یا مکند استفاده نمود، لذا نصب هواکش برقی (فن) در جای مناسب و در محل کسب لازم است. در فصل گرما حداکثر درجه حرارت داخل اماکن نباید بیشتر از ۳۰ درجه سانتیگراد باشد. استفاده از وسایلی چون پنکه، کولر، بخاری و... یا هر نوع تزئینات و وسایل جدید تهویه هوا به نوع سلیقه متصدی که مغایرت با صنف مربوطه نداشته و مورد تایید مقامات بهداشتی نیز باشد، بلامانع است. اما توجه داشته باشید که برای تهویه مطلوب لازم است هر ساعت حداقل ۱۵ بار ورود و خروج هوا اتفاق بیفتد. نکته بعد در تهویه، تمیز کردن سیستم تهویه و عاری نمودن آن از هرگونه گرد و خاک چربی و... است تا گردش آن باعث پراکنده نمودن هاگ قارچ‌ها و... در فضا و ناراحتی تنفسی نشود.

۴. کپسول آتش‌نشانی:

برای جلوگیری از حریق و انفجار و خطرات احتمالی نیز باید پیش‌بینی‌های لازم با توجه به حجم کار و نوع فعالیت و تعداد کارگران به عمل آید. توضیح این که برای این امر مهم، نصب کپسول آتش‌نشانی به حجم مناسب در محل قابل دسترس ضروری بوده و لازم است سالی یک مرتبه و یا در صورت مصرف شدن، مجدداً شارژ شود. بهتر است هر ماه یک‌بار کپسول را تکان داده تا مواد داخل آن رسوب نکنند.

برای پیشگیری لازم است وسایل قابل اشتعال محیط کار را بشناسیم و هنگام خروج از محل کار، گاز و بخاری را خاموش کنیم و از ایمنی شیلنگ و اتصالات آنها مطمئن باشیم.

۵. ضد عفونی وسایل کار:

فرآیند آماده‌سازی وسایل و لوازم کار در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها برای استفاده مجدد از آنها به شرح ذیل می‌باشد:

الف- بعد از کاربرد وسایل جهت مشتری، آنها را در آب گرم و یک ماده شوینده کامل بشوئید و بعد با آب داغ آبکشی نموده و در مقابل هوا یا با استفاده از دستمال تمیز خشک نمائید. اگر وسایل آلوده به خون بودند در خصوص وسایل با خطر کم مثل شانه و برس (وسایل پلاستیکی)، بعد از شستشو از یک گندزدای مناسب به روش زیر استفاده کنید.

* روش اول: محلول الكل ۷۰٪ (استفاده از پنبه الكل هم مناسب است)

* روش دوم: محلول ساولن یک در بیست الكل (یک پیمانه ساولن + بیست پیمانه الكل)

* روش سوم: محلول ساولن: (۳۰CC) + یک لیتر آب

برای هر مشتری بهتر است از لوازم شخصی مخصوص خودش (از قبیل شانه، حوله، پیش‌بند و...) استفاده شود و به هیچ وجه از تیغ مشترک استفاده نشود. بعضی افراد براساس یک باور غلط ممکن است پس از استفاده از تیغ برای مشتری آن را در ساولن یا الكل انداخته و دوباره برای فرد دیگری استفاده کنند که این کار صحیحی نیست و باید هر تیغ فقط برای یک نفر استفاده شود.

ب- در مورد وسایل و تجهیزات با خطر زیاد (وسایل فلزی یا تجهیزاتی که در برابر حرارت مقاومند و ممکن است موجب بریدگی، خراشیدگی یا سوراخ‌شدگی پوست شوند) بعد از پاکیزه نمودن برای سترون‌سازی لازم است از حرارت مانند حرارت چراغ الکلی یا گرمای اتوکلاو یا فور استفاده کرد.

ج - آماده سازی ماشین اصلاح جهت استفاده مجدد:

بعد از اتمام کار با ماشین اصلاح آن را از پریز برق کشیده و موهای روی آن را با برس بزدايید. در مورد آنهایی که به خون آلوده‌اند تیغه‌شانه‌ای و تیغه‌های بُرنده را جدا کرده

و داخل مخلوط آب (با درجه حرارت ۳۰-۱۵ درجه) و ماده شوینده قرار داده و کاملاً بشوئید. در صورتی که سره‌شانه‌ای مقاوم به حرارت نباشد، استفاده از گندزدای مناسب موثر است و در صورتی که مقاوم به حرارت هستند از اتوکلاو یا حرارت یک شعله (مثل چراغ الکلی) استفاده کنید. در موقعی که آلوده به خون نیست، پاکیزه کردن متداول انجام شود سره و تیغه را با استفاده از دستمال آغشته به آب و با درجه حرارت ۳۰-۱۵ درجه و ماده شوینده شستشو دهید و سپس با الكل ۷۰ درصد پاک کنید تا به سرعت خشک شود بعد ماشین اصلاح را در مکانی تمیز و خشک نگه داشته و در صورت نیاز روغن کاری نمائید. پس بطور خلاصه باید گفت با توجه به نوع جنس وسیله و همچنین نوع آلودگی ایجاد شده، طریقه ضدعفونی کردن و از بین بردن آلودگی متفاوت است:

۱. برخی وسایل یکبار مصرف نیاز به ضدعفونی نداشته و باید پس از استفاده بعنوان زباله معدوم گردند. (مثل تیغ، نخ اصلاح و...)

۲. ساولن: بیشتر برای ضدعفونی وسایل پلاستیکی مثل انواع شانه‌های پلاستیکی، بکار می‌رود که وسایل مربوطه کاملاً به صورت غوطه‌ور داخل آن گذاشته می‌شود.

۳. چراغ الکلی: برای ضدعفونی وسایل فلزی و مقاوم به حرارت بکار می‌رود. (وسیله را در قسمت آبی رنگ شعله به مدت حداقل یک دقیقه نگه داشته و بدینوسیله ضدعفونی کنید)

۴. فور و اتوکلاو: از این دستگاه‌ها هم می‌توان برای از بین بردن میکروب‌ها استفاده نمود. اساس کار فور بر ضدعفونی و استریل کردن تجهیزات بوسیله حرارت غیرمستقیم خشک و در اتوکلاو بر حرارت مرطوب استوار است که معمولاً کمتر در آرایشگاه‌ها استفاده می‌شود و امروزه بیشترین استفاده آن در استریل کردن تجهیزات پزشکی است.

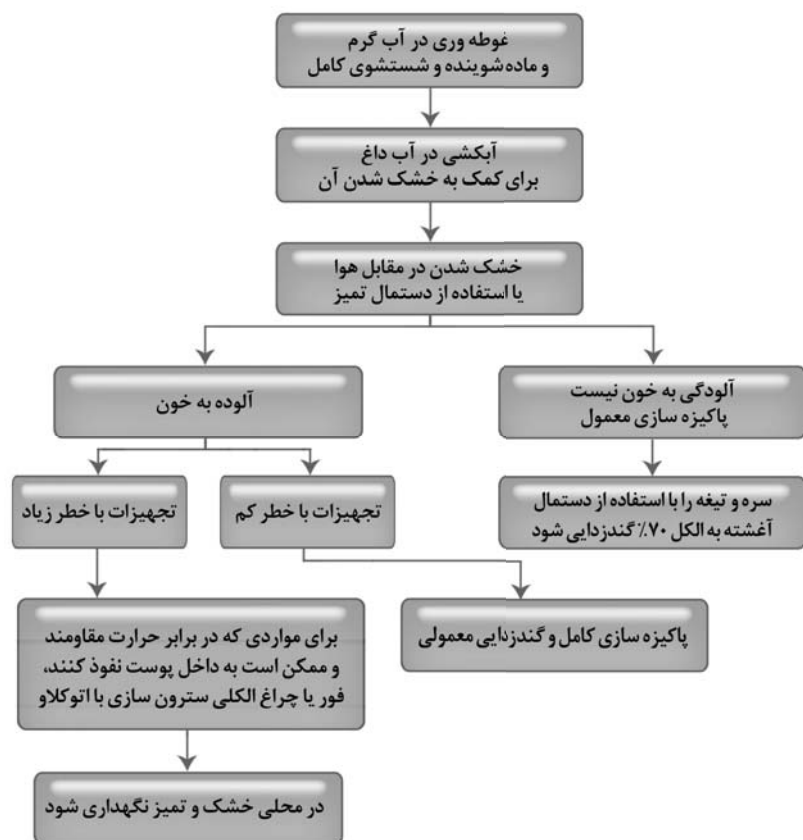
۵. سفتی باکس - Safety Box: برای جمع آوری وسایل تیز و برنده آلوده مثل تیغ استفاده می شود. متصدیان محترم این شغل جهت حفظ سلامت مردم می باید از استفاده مجدد تیغ خودداری نموده و آنها را در سفتی باکس قرار دهند.

پس از پُر شدن سفتی باکس به همان صورت در بسته مستقیماً به مامورین شهرداری یا نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی تحویل داده شود.

فرایند آماده سازی
برای استفاده مجدد از تجهیزات و ابزار در سلمانی ها

۶. دفع مواد زاید و کنترل حشرات:

قال الرسول ﷺ: لا تبتئوا القمامه فی بیوتکم و أخرجوها نهاراً، فإنها مَقْعَد الشَّيْطَانِ؛ زباله را شب در خانه‌های خود نگه ندارید و آن را در روز به بیرون از خانه منتقل کنید زیرا زباله جایگاه شیطان است.

وجود مواد زاید از جمله ریزه‌های مو، خرده‌های مواد غذایی و... در کف مغازه و عدم نظافت به موقع کارگاه‌ها موجب رشد و تکثیر باکتری‌ها، همچنین جلب موش، سوسک و سایر حشرات و حتی حیواناتی مانند گربه می‌گردد بدین جهت باید زباله تولیدی را همواره به طریقه کاملاً بهداشتی جمع‌آوری، نگهداری موقت، حمل و نقل و دفع نمایند به طوری که اقدامات آنها مورد تایید مقامات بهداشتی باشد که در این خصوص زباله دان درپوش‌دار، زنگ زن، قابل شستشو، مجهز به کیسه زباله، قابل حمل و با حجم مناسب و تعداد کافی در قسمت مناسبی از محل کار قرار گرفته و اطراف آن همواره تمیز باشد و بعد از خالی نمودن محتویات آن، سطل را باید کاملاً شستشو داد تا عاری از چربی و تکه‌های کوچک مواد زاید گردند. بسیاری از حشرات و جوندگان به دلیل نیازهای حیاتی خود در محل‌های زندگی انسان‌ها وجود دارند که از آن جمله می‌توان سوسک‌ها، مگس خانگی، پشه‌ها، شپش و موش را نام برد حضور این موجودات در محل زندگی و کسب معمولاً شاخص و علامت مهمی در پایین بودن سطح بهداشت و سطح شرایط اجتماعی و اقتصادی به شمار می‌روند و معمولاً از چند راه سلامت انسان‌ها را به خطر می‌اندازد:

۱. عوامل بیماری‌زا را انتقال می‌دهند.
۲. مواد غذایی را آلوده می‌کنند.
۳. بوی بد تولید می‌کنند.
۴. ایجاد گزش نموده یا خونخواری می‌کنند.

البته برای مبارزه با اینگونه موجودات موذی سه راه مورد استفاده است:

- الف- مبارزه فیزیکی (بهسازی محیط و استفاده از تله‌های مخصوص)
- ب- مبارزه بیولوژیکی (استفاده از دشمنان طبیعی آنها)
- ج- مبارزه شیمیایی (استفاده از سموم)

که اولین، بهترین و موثرترین راه، روش بهسازی محیط است زیرا اینگونه موجودات برای زندگی و تولید مثل احتیاج به غذا، آب و پناهگاه دارند در صورتی که با بهسازی محیط شرایط را برای آنها نامناسب سازیم. بزرگترین قدم را در راه پیشگیری و مبارزه برداشته‌ایم که به عنوان مثال می‌توان از اقدامات زیر نام برد.

۱. گرفتن درز و شکاف دیوارها، کف و سقف اماکن و مخازن فاضلاب
۲. نگهداری مواد غذایی در ظروف سرپسته

۳. کنترل بسته‌ها و کارتن‌ها و جمع‌آوری وسایل اضافی
۴. جمع‌آوری و دفع صحیح زباله و فاضلاب و جلوگیری از نشست لوله‌های آب

۵. استفاده هرکس از وسایل شخصی خود و نظافت و شستشوی آنها
۶. نصب توری ریز جهت درهای مشرف به فضای باز و پنجره‌ها و پشت هواکش
۷. نظافت روزانه محل کسب

پس از بهسازی در صورت وجود حشرات با استفاده از سموم مخصوص می‌توان به عنوان اقدام تکمیلی به مبارزه با حشرات و جوندگان پرداخت

۷. نظافت روزانه محل کسب

پس از بهسازی در صورت وجود حشرات با استفاده از سموم مخصوص می‌توان به عنوان اقدام تکمیلی به مبارزه با حشرات و جوندگان پرداخت

بهداشت محیطی) مشاوره نمائید.

استفاده از هر نوع ظروف، وسیله و ابزاری که توسط وزات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی غیرمجاز شناخته و آگهی می‌شود ممنوع است که در اینجا لازم است به تیغ مشترک، حوله مشترک، شانه مشترک در آرایشگاه‌ها (و نیز استفاده از پلاستیک‌های رنگی، روزنامه، مقواهای بازیافتی یا فاقد پوشش سلفون برای مواد غذایی) اشاره نمود.

سطح میزها و صندلی‌ها و نیمکت‌ها باید صاف، سالم و تمیز بدون درز بوده و روکش آنها از جنس قابل شستشو و حتی الامکان به رنگ روشن و قابل نظافت مورد قبول باشد.

۷. تداخل صنفی:

فرد صنفی مسئول کیفیت و کمیت و حسن انجام کار در مقابل اجرت یا وجه دریافتی است و اشتغال به شغل یا مشاغل دیگر در محل کسب، غیر از آن چه در پروانه کسب قید گردیده است ممنوع بوده و در صورت اقدام به این عمل، طبق قانون، پروانه کسب واحد صنفی به صورت موقت یا دائم لغو می‌گردد لازم به ذکر است که تعیین انواع فعالیت هر صنف که متصدی می‌تواند عرضه نماید و پیشنهاد آن، جهت رسیدگی و تصویب به کمیسیون نظارت و ابلاغ مصوبه به افراد صنفی (به منظور عدم تداخل صنفی) که صورت می‌گیرد، از وظایف مجمع امور صنفی است البته بازرسین محترم بهداشت محیط می‌توانند هر جا که سلامت عمومی تهدید شده یا به مخاطره افتد طبق مقررات عمل نمایند.

۸. نمونه برداری توسط بازرسین بهداشت:

در مواردی که بازرس بهداشت با موارد چهارگانه ذیل برخورد نماید لازم است جهت مشخص شدن قابلیت مصرف مواد آرایشی، بهداشتی، خوردنی و آشامیدنی اقدام به نمونه برداری و تنظیم صورت جلسه کرده و متصدی مربوطه می‌بایست همکاری لازم را با بازرسین داشته باشد و در پایان نمونه برداری صورت جلسه مذکور به امضاء طرفین برسد:

۱. مشاهده مواد آرایشی و بهداشتی فاسد در محل‌های تولید و عرضه
۲. در صورتی که احتمال آلودگی در مواد فوق وجود داشته باشد.
۳. مشاهده مواد آرایشی و بهداشتی تقلبی و مشکوک به تقلب
۴. در مواقعی که مردم از یک ماده خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی شکایت دارند که ممکن است این ماده فاسد آلوده و یا تقلبی باشد.

پس از نمونه برداری بقیه ماده مشکوک از جنس مذکور، توقیف و اگر شرایط مناسب جهت نگهداری در محل وجود داشته باشد ارقام توقیف شده به رسم امانت تا حصول نتیجه آزمایش نزد متصدی خواهد ماند و متصدی موظف است از تعویض، معدوم، مرجوع کردن (پس دادن)، شکستن لاک و مهر (پلمپ) و... که خیانت در امانت محسوب می شود خودداری نماید. اگر جواب آزمایش سالم تشخیص داده شود مواد مذکور رفع توقیف شده و در اختیار متصدی قرار خواهد گرفت و اگر جواب آزمایش نشان دهنده فساد، آلودگی یا تقلب باشد طبق مقررات اقدامات لازم صورت می پذیرد.

د- بهداشت مو:

انواع مو از نظر ظاهری عبارتند از: الف. معمولی ب. خشک ج. چرب که لازم است جهت حفظ سلامت مو و پوست سر، همیشه به نظافت و بهداشت آن توجه داشت و به موقع و با استفاده از مواد شوینده مجاز و استاندارد همچون شامپو شستشو شوند و حداقل هفته ای دو مرتبه استحمام نمود.

نکاتی در خصوص ریزش مو

از جمله علل شایع ریزش مو به ویژه در خانم های جوان، کمبود برخی از ریزمغذی ها مانند آهن در بدن آنها است. این مشکل اغلب به خاطر بروز سوء تغذیه (به دنبال رژیم های غذایی ناتوان کننده و نامتعادل کاهش وزن) و یا به دلیل کم خونی (معمولا به علت قاعدگی شدید و طولانی) و عدم جبران و تکمیل ذخایر از دست رفته ایجاد می گردد.

از منابع غذایی غنی و خوب آهن می توان از گوشت قرمز بی چربی، جگر سیاه، انواع مغزها و حبوبات، که بهتر است به همراه منابع ویتامین «ث» مصرف شوند، را نام برد. به غیر از آهن، مواد مغذی دیگری نیز در رشد و سلامت موی سر تاثیر دارند. زمانی که رژیم غذایی روزانه ما به هر علتی دچار کمبود ویتامین های گروه «ب» (به ویژه B_۶،

بیوتین، B_{۱۲}، B_۶ و فولیک اسید) و مواد معدنی (مثل منیزیم، سولفور، روی و آهن) می گردد، ریزش موی سر تحریک و تشدید خواهد شد.

مصرف کافی غذاهای غنی از ویتامین گروه «ب» مثل انواع حبوبات، غلات به همراه سیوس، لوبیای سویا، مخمرهای غذایی، مغزها، تخم مرغ و... در بسیاری از موارد از ایجاد این مشکل پیشگیری می نماید.

بیوتین، یکی از ویتامین های گروه «B» بوده که تاثیر بسیار مهمی در سلامت مو و پوست بدن دارد و حتی در بعضی از موارد مانع ریزش مو در آقایان می گردد. دریافت کافی از این ویتامین به شکل غذایی (موجود در مخمر، آبجو، برنج قهوه ای، نخود سبز، عدس، لوبیای سویا، دانه آفتابگردان و گردو) و یا مکمل های دارویی (با مقدار و روش دریافت مشخص و تحت نظر متخصص تغذیه و یا پزشک) در پیشگیری و درمان این مشکل موثر می باشد. دریافت کافی ویتامین «C» نیز، هم به جهت جذب بهتر آهن در بدن و هم به لحاظ بهبود جریان خون در پوست سر و فولیکول های مو ضروری است. مطالعات دانشمندان در دنیا نشان می دهد که برخورداری از موهای سالم و طبیعی به سلامت دستگاه ایمنی بدن نیز بستگی دارد. در این راستا توجه به دریافت مواد مغذی مثل روی، ویتامین «E» و... حائز اهمیت است.

برخی از اسیدهای آمینه هم در سلامت و رشد مو بسیار موثر هستند و دریافت آنها از طریق غذا (انواع حبوبات مانند عدس) و مکمل دارویی در صورت نیاز توصیه می گردد. با این توصیف در می یابیم که در شرایط عادی و نبود مشکلات زمینه ای تنها با رعایت بهداشت فردی و مصرف انواع مواد غذایی به صورت تازه و متنوع (مانند انواع حبوبات، دانه غلات مثل جو و چاودار، تخم مرغ، ماهی تازه، انواع مغزها به صورت خام، دانه هایی مانند آفتابگردان، کتان و کدو، میوه های تازه و سبزی های تازه تیره) می توان از سلامت بخش های مختلف بدن به ویژه موی سر مطمئن بود، با این حال در بعضی موارد بنا به تشخیص متخصصین و پزشکان، استفاده از مکمل های دارویی ویتامین ها و مواد معدنی و سایر مواد مغذی برای درمان ریزش مو ضروری می باشد.

۵- جُرم‌ها یا تخلفاتی که ممکن است در بعضی از

آرایشگاه‌ها صورت گیرد

۱. تاتو یا خال کوبی

۲. کشت ناخن

۳. توزیع شیشه و داروهای غیرمجاز

۴. سفید کردن دندان

۵. لنزگذاری

۶. رمالی و فالگیری

۷. تزریق بوتاکس و ...

۸. استفاده از مواد آرایشی تقلبی

۹. نصب عکس‌های مبتذل و اقدامات خلاف شئون اسلامی

۱۰. عدم رعایت بهداشت فردی، محیط کار و وسایل و ابزار کار

معمولاً این نوع آرایشگاه‌ها که دارای تخلفاتی هستند، در خانه‌های مسکونی، بدون تابلو و به دور از نظارت بازرسان وزارت بهداشت مشغول فعالیت هستند، پس از مراجعه به این نوع آرایشگاه‌ها خودداری کنید. زیرا خدمات آرایشی و پیرایشی و اقدامات آنها از نظر اداره نظارت بر مواد آرایشی و بهداشتی نیز مورد تأیید نیست و به مردم توصیه می‌شود که به این آرایشگاه‌ها مراجعه نکنند و به آن دسته از سالن‌های آرایشی و زیبایی مراجعه کنند که علاوه بر رعایت بهداشت، تحت پوشش اتحادیه صنف آرایشگران زنانه باشند. از طرفی همه مردم می‌توانند در صورت بروز هرگونه تخلف و عدم رعایت نکات بهداشتی در آرایشگاه‌ها با ستاد مرکز بهداشت شهرستان تماس بگیرند و مطمئن باشند در اسرع وقت به موضوع آنها رسیدگی می‌شود. لذا با توجه به اهمیت موضوع در خصوص برخی تخلفات توضیحاتی جهت آگاهی خوانندگان محترم ارائه می‌گردد:

تخلف شماره ۱ «تاتو»

تاتو یا خالکوبی بر روی پوست که از طریق کاشت رنگ دانه‌ها داخل پوست به وجود می‌آید، از هزاران سال قبل وجود داشته و در برخی فرهنگ‌ها مرسوم بوده است. با این تفاوت که در زمان‌های قدیم از تصاویر شیر و اژدها بر روی بدن استفاده می‌شد و امروزه جهت آرایش در زنان، معمولاً خط باریکی روی پلک چشم، داخل ابرو و یا دور لب تاتو می‌شود. این سبک خالکوبی متخصص ایرانی‌ها نبوده بلکه از زمان‌های دور در مصر و حتی پیش از آن نیز در فرهنگ دیگر ملل وجود داشته است تا آنجا که زنان هندی قرن هاست روی پیشانی‌هایشان با همین روش خال می‌کارند.

خالکوبی در فرهنگ‌های مختلف انواع و مفاهیم متفاوتی دارد:

۱. خالکوبی می‌تواند به عنوان آرایش دایم به کار برده شود مانند تاتو در قسمت‌های

مختلف صورت از جمله ابرو

۲. خالکوبی می‌تواند نشان دهنده هویت و طبقات اجتماعی فرد باشد. مثل استفاده

رومیان باستان از خالکوبی برای شناسایی برده‌ها و تبهکاران

۳. بعنوان مناسک گذر، یعنی هنگامی که فرد از یک مقطع زندگی وارد دوره تازه‌ای

می‌گردد (بلوغ جنسی یا مانند کاشتن خال روی پیشانی هنگام ازدواج).

۴. خالکوبی نقوش شیر، اژدها، قلب، عقاب، گاو و... روی قسمت‌های مختلف بدن

آیا می‌دانید؟!

تاتو کلمه‌ای است با ریشه غربی که نام گروهی است مروج فرهنگ‌های مبتذل و خلاف

قانون؟!

تاتو چگونه انجام می‌شود؟

تاتو در دنیا به دو شیوه دائمی و موقت انجام می‌شود اما در ایران معمولاً شیوه دائم آن مرسوم بوده و شیوه‌های موقت نیز معمولاً درازمدت هستند که آثار و عوارض آنها روی پوست باقی می‌ماند.

تاتوی موقت: در این روش رنگدانه‌های سطحی پوست تحت تأثیر قرار گرفته و حتی در شیوه‌های تازه‌ای از تاتو، از چسب‌های مخصوصی که رنگ آنها دارای دوام یکی دو ماهه است استفاده می‌شود.

تاتوی دائم: در این روش، تزریق جوهر به زیرپوست توسط یک سوزن که به یک ابزار مخصوص متصل است انجام می‌گیرد. این وسیله سوزن را ۵۰ تا ۳۰۰ بار در دقیقه به سمت بالا و پایین مرتعش کرده و جوهر را تا عمق ۱ میلی متر به درون پوست (درم) تزریق می‌کند. از آنجایی که جوهر علاوه بر سطح خارجی لایه پوست (اپیدرم) به لایه‌های درونی (درم) تزریق می‌شود، نقش ایجاد شده بصورت ثابت و دائمی باقی خواهد ماند. تاتو فقط چند دقیقه طول بکشد ولی ممکن است اثرات و عوارض دائمی بر سلامت شما داشته باشد.

آیا می‌توان تاتو را پاک کرد؟

از آنجا که مواد تاتو به لایه‌های درونی پوست تزریق می‌شود. (تاتوی دائم) برای همیشه باقی مانده و هیچ گاه به طور کامل قابل پاک شدن نیست. ۵۰٪ افرادی که اقدام به تاتو می‌کنند

پس از مدت کوتاهی از اقدام خود پشیمان می‌شوند چرا که ممکن است علاقه و نظرشان تغییر کرده یا تاتوی انجام شده خراب یا بعد از مدتی محو شده یا در اثر تغییر رنگ (قرمز، زرد و ...)، فرد ظاهری نازیبا پیدا کند.

اگر مواد تاتو کربنی و به رنگ‌های تیره (مشکی و قهوه‌ای) باشد به روش‌های زیر می‌توان آن را پاک کرد که حتی در این صورت نیز اثرات نامطلوبی بر سلامتی و زیبایی فرد خواهد داشت:

- **سایش پوست:** در این روش که با درد و خونریزی همراه است جای زخم تا مدت‌ها بر روی پوست باقی می‌ماند.
- **جراحی:** در این روش نیز که با بخیه زدن پوست همراه است ممکن است جای زخم باقی بماند.
- **لیزر:** در اکثر موارد می‌تواند ایجاد عوارض کند و هزینه آن نیز زیاد است ولی اگر تاتو دارای مواد رنگی، بخصوص قهوه‌ای روشن، قرمز و زرد باشد بدلیل وجود ترکیبات آهن در این رنگ‌ها امکان برداشتن آن‌ها وجود ندارد و حتی با استفاده از لیزر نیز ناحیه تزییق شده همیشه تیره رنگ باقی خواهد ماند.

به خاطر داشته باشید که هزینه برداشت تاتو از هزینه انجام آن بالاتر می‌باشد.

عوارض ناشی از انجام تاتو

بیماری‌ها: تاتو راهی است برای ابتلا به بیماری‌های خطرناکی از جمله: عفونت در محل تزییق، بیماری نقص ایمنی اکتسابی (ایدز)، هپاتیت بالاخص از نوع B و C، سرطان پوست، تیخال‌های دائمی، جذام، سل، اگزما، تورم، خارش مکرر و بوجود آمدن بافت اضافه در ناحیه تاتو.

تحقیقات نشان داده افرادی که خالکوبی می‌کنند ۹ برابر بیشتر از سایر افراد، در معرض خطر ابتلا به هپاتیت C قرار دارند. در اغلب موارد هپاتیت نوع B و C به صورت مزمن باقیمانده و می‌تواند منجر به نارسایی کبد شود. انجام خالکوبی در مکان‌های آلوده و سنتی، اندازه خالکوبی، همچنین استفاده از رنگ‌های مختلف؛ سفید، زرد و نارنجی می‌تواند موارد ابتلا به بیماری‌ها را افزایش دهد.

پیامدهای اجتماعی و خانوادگی که ممکن است پس از انجام تاتو به دلایلی وجود داشته باشد:

- اختلافات خانوادگی

- عدم حضور فعال فرد در جامعه به علت ابتلا به بیماری‌ها و عوارض ناشی از آن

- بوجود آمدن مشکلات روحی و روانی (در مواقعی که فرد به دلایلی از انجام تاتو ناراضی است)

- صدمه دیدن برخی اعضا (گاهی اوقات انجام تاتو باعث کوری، تغییر شکل لب، ابرو و پشت چشم‌ها می‌شود)

پیامدهای بهداشتی:

اغلب عوارض ناشی از تاتو به علت عدم رعایت نکات بهداشتی در هنگام انجام تاتو ایجاد می‌شود:

* افرادی که کار خالکوبی انجام می‌دهند معمولاً از سوزن‌های یک‌بار مصرف استفاده نمی‌کنند.

* حتی اگر سوزن یکبار مصرف هم باشد، از آنجایی که ظرف رنگ اغلب به صورت مشترک استفاده می‌شود، سوزن آغشته به خون به طور مکرر وارد رنگ شده و به راحتی بیماری را انتقال می‌دهد.

* حتی استفاده از یک سوزن برای یک فرد در دفعات مکرر می‌تواند باعث آلودگی و مشکلات حاد گردد.

خطر تاتو فقط سوزن آلوده نیست!

تحقیقات نشان داده که جوهر مورد استفاده در تاتوی حاوی فلزات سنگین و سمی مانند نیکل و مس است که گاهی عوارض پوستی در افرادی که حساسیت به مرکب آن دارند ایجاد می‌کنند. امتحان تیزی سوزن با دست تاتو کننده و قبل از انجام تاتو احتمال انتقال بیماری هپاتیت و ایدز را تشدید می‌کند.

سایر عوارض:

* اگر فرد نیاز به تصویر برداری با MRI داشته باشد تاتو در محل می‌تواند به دلیل وجود فلزات سنگین تداخل در تصویر برداری ایجاد کرده و تشخیص را دچار مشکل کند.

* بررسی‌ها نشان می‌دهد در اثر آسیب وارد شده به ریشه مو در هنگام تاتو ابرو، تعداد پیاز مو کاهش یافته و باعث از بین رفتن دائمی مو می‌شود.

* احتمال ابتلا به انواع سرطان افزایش می‌یابد.

* اگر چه تعدادی از رنگ‌های اضافه شده به جوهر تاتو برای استفاده در لوازم آرایشی تأیید شده‌اند اما هیچیک برای تزییق در پوست مورد تأیید قرار نگرفته‌اند.

از آنجایی که رنگ‌های تأیید شده جهت تاتو، خطوط را منقطع می‌نماید رنگ‌هایی که امروزه

استفاده می‌شود، رنگ‌های صنعتی مانند جوهر پرینتر و یا رنگ نقاشی اتومبیل می‌باشند.

توصیه‌های بهداشتی:

نباید فراموش کرد که عوارض تاتو و حساسیت افراد، قابل پیش بینی نیست پس نمی‌توان خطر کرد و منتظر نتیجه آن بود.

• تاتو یا خالکوبی و کلیه اعمال زیبایی فقط می‌بایستی زیر نظر متخصص پوست انجام شود و انجام آن در موسسات غیرمجاز زیبایی و آرایشگاه‌ها کاملاً غیرقانونی است و با فرد متخلف برخورد می‌شود.

• در صورتی که به دلیل مسائل درمانی (مانند از بین رفتن ابرو) مجبور به انجام تاتو هستید:

- * به مراکز درمانی مطمئن مراجعه نموده و همچنین برای اطمینان بیشتر تست‌های مربوط به بیماری‌های ایدز، هپاتیت C و B را انجام دهید.
- * در مورد هپاتیت B می‌توانید واکسن آن را تزریق کنید.
- * توجه داشته باشید وسایل انجام تاتو حتماً بایستی در دستگاه اتوکلاو استریل شود و استفاده از مواد ضدعفونی کننده به تنهایی کافی نیست.
- * تاتو مانند یک زخم باز است که باید آن را بپوشاند و پانسمان کرد و با استفاده از کرم‌های آنتی بیوتیک از آن مراقبت کرد تا عفونی نشود و هنگام رفتن زیر تابش آفتاب از کرم‌های ضدآفتاب استفاده کرد.

تخلف شماره ۲ کاشت ناخن مصنوعی

طبق ضوابط وزارت بهداشت انجام هرگونه فعالیت تخصصی زیبایی از جمله تاتو، پلینگ، سوزاندن موهای زائد، کاشت ناخن و... در آرایشگاه ممنوع می‌باشد.

ضمناً استفاده از لاک و لایه‌های مواد مصنوعی که مانع از رسیدن آب و هوا به پوست و ناخن می‌شود از طراوت و شادابی پوست می‌کاهد و لازم است هنگام وضو نیز برداشته شود.

اگر پیش از کاشت ناخن، از مواد ضد قارچ استفاده نکنند و هوای زیر ناخن مصنوعی را خوب نگیرند، فضای میان ناخن فرد و ناخن مصنوعی خالی می‌ماند و این فضا در اثر تماس با آب می‌تواند مرکز تجمع قارچ و میکروب شود.

تخلف شماره ۳، توزیع «شیشه» در آرایشگاه‌های زنانه

این روزها برخی از آرایشگاه‌های زنانه، پا را از این هم فراتر گذاشته و نسخه‌های

لاغری و تناسب اندام برای مشتریان خود می‌پوشند. گرچه انجام درمان‌های لاغری و چاقی در آرایشگاه غیرقانونی است اما بعضی خبرها حاکی از این است که شیشه هم به روش‌های لاغری برخی از آرایشگاه‌های متخلف افزوده شده است. مصرف شیشه شاید در نگاه اول باعث لاغری شود چون اشتهای فرد را کور می‌کند اما عوارض مصرف آن فوق‌العاده خطرناک‌تر از مواد مخدر سنتی همچون تریاک است و درصد قابل توجهی از مصرف کنندگان شیشه دچار جنون، خودکشی و حالت‌های روانی شدید غیرقابل بازگشت می‌شوند.

تخلف شماره ۴: سفید کردن دندان در آرایشگاه‌ها

سفید کردن دندان در آرایشگاه‌ها پدیده جدیدی است که چندی است از گوشه و کنار می‌شنویم. البته به نظر می‌رسد که این امر تا حدودی زیرزمینی و به صورت غیر رسمی انجام می‌شود. روش‌هایی که در آرایشگاه‌ها انجام می‌شود، استفاده از چسب‌ها و نوارهای سفید کننده تا محلول‌های سفید کننده می‌باشد. در آرایشگاه به دلیل آنکه آرایشگر هیچ گونه اطلاعات پزشکی و دندانپزشکی ندارد، نمی‌تواند متوجه بروز خطرات و آسیب‌هایی که مواد سفید کننده به لثه و دندان‌های شما وارد می‌کند، شود. بنابراین ممکن است لثه‌های شما آسیب ببیند و یا در اثر استفاده از مواد شیمیایی دچار سوختگی و تحلیل شوند.

از سوی دیگر خوردگی گردن دندان از عوارض مهم سفید کردن دندان به روش غیرعلمی و غیراصولی است که درمان آن فقط خارج کردن دندان است. اینها فقط گوشه‌ای از عوارضی است که در آرایشگاه‌ها هنگام سفید کردن دندان‌ها ممکن است صورت گیرد. بدلیل عدم مهارت و اطلاعات ناکافی این عمل باعث بیماری‌ها و مشکلات دهان و دندان، خوردگی دندان و... می‌شود.

تخلف شماره ۵: لنزهای چشمی خطرناک در آرایشگاه‌ها

لنز نیز مانند مسواک جزء وسایل شخصی افراد به شمار می‌آید، عفونت و کاهش دید از عوارض استفاده نامناسب از لنزهای رنگی است که غالباً در آرایشگاه‌ها به صورت مشترک به کار می‌رود. از این رو عفونت‌های چشمی از شایع‌ترین عوارض این لنزهاست و حتی در صورت درمان دیر هنگام، موجب کاهش شدید بینایی فرد می‌شود. حتی در مواردی پزشکان پس از درمان عفونت چشمی، ناگزیر به برداشتن برخی از قرنیه هستند، در این صورت پیوند قرنیه آخرین مرحله درمان می‌باشد. پس بیائیم توصیه‌های بهداشتی را جدی بگیریم.

تخلف شماره ۶: ترویج خرافه‌گرایی در آرایشگاه‌ها

ترویج خرافه‌گرایی در آرایشگاه‌ها از دیگر اقدامات بعضی سالن‌های زیبایی است تا به این بهانه بر تعداد مشتریان خود اضافه کنند. کف بینی، رمالی و فال‌گیری نه در یک جلسه بلکه در جلسات متعدد از دیگر اقدامات فریبکارانه برخی از متصدیان آرایشگاه‌های غیرمجاز شده تا اینگونه راهی برای سودجویی خود داشته باشند.

تخلف شماره ۷: تزریق بوتاکس در سالن‌های زیبایی

افزایش استفاده از تزریق بوتاکس جهت رفع چین و چروک پوست در سالن‌های زیبایی عوارض جبران‌ناپذیری دارد؛ چرا که این ماده به هر حال یک نوع «سم» است و چنانچه درست تهیه، خالص و نگهداری نشده و همچنین درست تزریق نشود، موجب عوارضی

می‌شود که گاهی جبران‌پذیر نیست. به همین دلیل بوتاکس غیراستاندارد، به خصوص وقتی توسط افراد غیرمتخصص، بدون توجه به نکات ایمنی تزریق شود، بیشتر خطرآفرین است. تزریق غیر کارشناسانه بوتاکس احتمال خطرات گوناگونی مثل غیر قرینه شدن صورت و ابرو، افتادگی پلک و یا فلج صورت و... را به دنبال دارد.

تخلف شماره ۸: استفاده از مواد آرایشی تقلبی در برخی آرایشگاه‌ها

پوست و ریشه مو از سلول‌های زنده تشکیل شده‌اند که نسبت به هر نوع تحریک و موثر خارجی واکنش نشان می‌دهند. مواد آرایشی مورد استفاده می‌توانند آثار مستقیم روی پوست و مو داشته باشند و همچنین با نفوذ به بافت‌های بدن، از طریق جریان خون به کبد و کلیه رسیده و برخی از این مواد (به ویژه مواد تقلبی) باعث بروز آسیب‌های خطرناکی در اندام‌ها شوند. امروزه با تولید بسیار زیاد مواد آرایشی، تشخیص مواد آرایشی اصلی از تقلبی به ویژه مواد ساخت خارج از کشور، مشکل شده است. سودجویان و متقلبان با ساخت برچسب‌ها و ظروف مشابه اصلی، مواد تقلبی را روانه بازار می‌کنند که ناخالصی آنها موجب ایجاد عوارضی همچون افزایش حساسیت در مصرف‌کننده می‌شود. البته در اغلب اوقات این مواد، قیمت کمتری نسبت به مواد اصلی دارند ولی بهترین راه تشخیص این است که مواد ساخت کارخانه‌های داخل، برچسب با مشخصات کامل (پروانه ساخت و بهره‌برداری، آدرس، تاریخ تولید و انقضاء، ترکیبات) داشته باشند و مواد ساخت کشورهای خارجی نیز دارای تاریخ تولید و انقضاء نام کشور سازنده و همچنین دارای برچسب فارسی شماره مجوز ورود از وزارت بهداشت باشند.

رنگ موی تقلیبی موجب تکه تکه شدن کراتین که پروتئین اصلی تشکیل دهنده مو است، می شود و در صورت استفاده مداوم، ریزش شدید مو و بیماری های پوستی در ناحیه کف سر را به همراه خواهد داشت و گاهی نیز موجب به وجود آمدن موخوره، شکستن مو، کدر شدن و خشک شدن غدد چربی کنار موها، ایجاد حساسیت و خارش سر و گردن می شود.

ریمل نامرغوب و تقلیبی موجب آسیب رسیدن به پلک ها و ریختن مژه ها می شود و ورود این مواد به چشم، بیماری التهاب ملتحمه چشم را ایجاد می کند و به قرنیه چشم نیز آسیب می رساند. استفاده از کرم های پوستی، رژ لب، رژ گونه و مدادهای آرایشی تقلیبی نیز حساسیت های شدید پوستی را به همراه دارد. در عین حال، اسفنج های آلوده نیز قادر به انتقال بیماری های پوستی هستند. بنابراین توصیه می شود همیشه از مواد آرایشی و بهداشتی استاندارد استفاده شود و هنگام خرید دقت لازم بعمل آید.

تخلف شماره ۹: عکس های مبتذل و اقدامات خلاف شئونات دینی

بدون شک نصب تصاویر مبتذل، در آرایشگاه ها اعم از عکس های مستهجن یا مدل های گروه ها و فرق ضاله و ضداسلامی، پخش موسیقی و آهنگ های غیردینی، انجام اصلاح زنان توسط مردان یا بالعکس و همچنین نصب دوربین جهت تصویربرداری از مشتریان ممنوع است.

تخلف شماره ۱۰: عدم رعایت بهداشت

رعایت بهداشت اعم از فردی، بهداشت ساختمان و بهداشت ابزار و وسایل کار یا استفاده از تیغ و بند مشترک نیز جزء تخلفاتی است که پیگرد قانونی دارد.

ه- آشنایی با بیماری های شایع مرتبط با شغل آرایشگری:

بسیاری از بیماری های واگیر دار می توانند از طریق وسایل آلوده نظیر شانه، برس، حوله، تیغ و... به افراد سالم سرایت کنند. از این بیماری ها می توان به برخی از بیماری های پوستی، عفونی مانند ایدز، هپاتیت، تراخم، کزاز، کچلی و برخی بیماری های انگلی مانند شپش اشاره کرد.

الف) ایدز:

یکی از بیماری های ویروسی واگیر دار که تاکنون واکسن و یا درمانی قطعی برای آن

یافت نشده است، بیماری ایدز می باشد. ویروس این بیماری پس از ورود به بدن با حمله و از بین بردن سلول های دفاعی که نقش بسیار مهمی را در مقابل بیماری ها دارند، باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن شده به طوری که انسان مبتلا در مقابل بیماری ها و عفونت های خیلی سبک هم نمی تواند مقاومت کند. ویروس ایدز از این راه ها انتقال می یابد:

* لوازم و ابزار آلوده: در خالکوبی و حجامت،

سوراخ کردن گوش، ختنه و تیغ سلمانی

* تزریق خون و فرآورده های خونی آلوده

* پیوند اعضا و نسوج آلوده

* استفاده از لوازم پزشکی و دندان پزشکی غیراستریل و آلوده

* استفاده از سرنگ یک بار مصرف آلوده (و یا چند بار مصرف توسط افراد مختلف)

* انتقال از مادر آلوده به ویروس ایدز، به جنین

* آمیزش جنسی با افراد آلوده به ویروس ایدز

دوره سرایت بیماری ایدز از هنگام ورود ویروس به بدن تا آخر عمر است.

حاملین ویروس ایدز می توانند تا سال ها افراد دیگر را آلوده کرده بدون اینکه علائم بیماری را داشته باشند.

ب) هپاتیت B

هپاتیت یکی دیگر از بیماری های ویروسی واگیردار است که بیشترین آسیب آن بر کبد می باشد. توجه داشته باشید که تنها انسان می تواند بیمار، یا حامل ویروس بیماری هپاتیت B باشد. راه های انتقال ویروس هپاتیت B نیز تقریباً مانند بیماری ایدز می باشد. هپاتیت B هیچ درمان ویژه ای ندارد اما با تزریق واکسن می توان از این بیماری جلوگیری نمود.

ج) تراخم:

یکی از بیماری های واگیردار است که مهمترین علل نایبایی های قابل پیشگیری است. منبع بیماری، ترشحات چشم افراد مبتلا و یا لوازم آلوده شده به این ترشحات می باشد. از مهمترین راه های انتقال تراخم، وسایل آلوده از قبیل حوله، سرمه، ریمل، مدادهای آرایشی و هم چنین انتقال به وسیله انگشتان آلوده و همچنین مگس می باشد.

د) کزاز:

یکی از بیماری‌های واگیر دار است که دارای واکنش می‌باشد بریدگی پوست و زخم‌های عمیق، سوختگی، گاز گرفتن، نیش زدن جانوران، تزیینات و بریدن بند ناف با وسایل آلوده، شکستگی‌های باز، زخم‌های مزمن پوست و عفونت‌های چشمی از راه‌های انتقال این بیماری هستند باسبیل عامل کزاز با گرد و غبار به هوا برخاسته و در جاهای گوناگون می‌توان آن را یافت.

ه) کچلی:

کچلی در واقع یکی از عفونت‌های قارچی سطح پوست سر می‌باشد. این بیماری عمدتاً در دوران کودکی و در پسرها بیشتر دیده می‌شود. دوره نهفتگی بیماری ۲ تا ۴ هفته است و پس از آن علائم بیماری به صورت موهای شکننده، نقطه‌های سیاه، پوسته‌های ظریف و التهاب پوست در اشکال گرد و یا بیضی دیده می‌شود روش انتقال این بیماری تماس مستقیم و یا غیرمستقیم بخصوص از طریق پشتی صندلی، وسایل سلمانی، وسایل آرایش، لباس‌ها و یا دست‌ان آلوده به قارچ کچلی است. در تمام مدتی که زخم‌های سر وجود دارد و قارچ‌های زنده بر روی لوازم بیماری باقی مانده‌اند بیماری قابل سرایت می‌باشد. در ضمن درمان دارویی باید مراقبت‌های بهداشتی را نیز انجام داد تا از انتقال این بیماری به دیگران جلوگیری شود.

کچلی ناخن:

کچلی ناخن نیز یک بیماری عفونی است که ممکن است یک یا چند انگشت پا و یا دست را مبتلا کند. در کچلی ناخن، ناخن‌های مبتلا به تدریج ضخیم، بیرنگ و شکننده شده و در زیر آن مواد پنبه‌ری شکل جمع شده و یا ناخن حالت گچی پیدا کرده و از انگشت جدا می‌شود. پوست و ناخن آلوده افراد مبتلا، باعث انتشار مستقیم عفونت می‌شود. لذا رعایت بهداشت فردی (نظافت ناخن‌ها) آرایشگران و نظافت و ضدعفونی وسایل در جلوگیری از این مسأله مهم است. انسان در اثر تماس با کف زمین و حمام‌های آلوده به قارچ کچلی ناخن نیز

ممکن است به این بیماری مبتلا گردد. شستن حوله و لباس افراد مبتلا باید به طریقی صورت گیرد که از آلودگی به قارچ کاملاً پاک شود در این خصوص جوشاندن در آب یکی از راه‌های موثر از بین بردن آلودگی می‌باشد.

شپش:

شپش یکی از حشرات بدون بال است که سه نوع آن در انسان باعث بیماری می‌شود این سه نوع عبارتند از: شپش سر، تنه، شپش عانه
شپش سر: شپش در دخترها بیشتر است در این نوع علائمی مانند خارش سر به هم چسبیدن موها و وجود تخم‌های سفید که اغلب نزدیک پوست سر به موها می‌چسبند (رشک) دیده می‌شود. رشک برخلاف شوره سر به موها محکم چسبیده است و بیشتر در نواحی پشت گوش‌ها و پشت سر وجود دارد. در بیماری شپش سر، ضمن درمان دارویی می‌توان موها را با محلول مساوی «آب و سرکه» شانه زده تا به جدا شدن تخم‌ها (رشک) از موها کمک شود. شپش تنه، در افرادی که لباس‌هایشان را ندرتاً تعویض می‌کنند دیده می‌شود.

این حشرات در درزهای لباس زندگی کرده و در بدن بیمار ایجاد خارش عمومی همراه با ضایعات قرمز رنگ و کهیری می‌کنند. جهت درمان شپش تنه باید ضمن استحمام به موقع فرد مبتلا، لباس‌های وی نیز کاملاً شسته و درزهای آن اتو شود.

نکات بهداشتی:

کلیه وسایل و لوازم که باعث خراشیدگی و صدمه پوستی می‌گردند مانند تیغ و نخ بنداندازی و... حتماً پس از استفاده برای هر فرد از بین برده شوند و مجدداً برای فرد دیگری استفاده نگردد. وسایلی که موجب خراشیدگی پوستی شده ولی استفاده از آنها به صورت یکبار مصرف ممکن نیست مانند قیچی و وسایل آرایش ناخن، پس از اینکه با آب به خوبی شسته شده باید به مدت ۳۰-۲۰ دقیقه در یکی از محلول‌های ضد عفونی غوطه‌ور شده و یا برای سهولت کار از چراغ الکلی استفاده شود. (محلول بتادین محلول تارا آلدئید، الکل اتیلیک)

همان طور که می‌دانید انتقال بیماری‌های واگیردار مرتبط با شغل آرایشگری (از جمله بیماری‌های قارچی، هپاتیت B, C و ایدز و ...) در صورت عدم رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های بهداشتی، امکان‌پذیر می‌باشند که به منظور یکسان‌سازی فعالیت‌های بهداشتی در آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌ها، لازم است موارد زیر مراعات گردد:

۱. رعایت مفاد آیین‌نامه مقررات بهداشتی طبق چک لیست مقررات بهداشتی آرایشگاه‌ها.
۲. عدم انجام هر گونه فعالیت تخصصی زیبایی از جمله تاتو، پلینگ کردن، خالکوبی، سوزاندن موهای زائد، کاشت ناخن و ... بدون حضور یا نظارت پزشک متخصص پوست.
۳. کارکنان آرایشگاه‌ها نباید در هنگام کار، بریدگی یا خراشیدگی و یا زخم باز روی دست‌های خود داشته باشند.
۴. در صورت بریدگی یا خراش در دست شاغلین یا بدن مشتری، فوراً محل زخم را با گاز استریل و بتادین و یا هر نوع مواد مجاز دیگر تمیز نموده و با یک باند یا چسب محل مورد نظر را کاملاً حفظ نمایید.
۵. از به کار بردن یک تیغ برای اصلاح بیش از یک نفر جداً خودداری شود.
۶. دو نوع سطل زباله با توجه به حجم فعالیت و به تعداد کافی به منظور جمع‌آوری زباله‌های عادی از قبیل موهای اصلاح شده و حوله‌های یکبار

مصرف و مشابه و نوع دوم سطل زباله مثل SAFETY BOX جهت جمع‌آوری تیغ‌های یکبار مصرف و وسایل نوک‌تیز و برنده دیگر و همچنین گاز یا پنبه آغشته به خون در محل آرایشگاه، موجود باشد.

۷. رعایت فرآیند آماده‌سازی برای استفاده مجدد از تجهیزات و ابزار از قبیل تیغ ماشین اصلاح، قیچی و ابزار مشابه طبق فرآیند ذکر شده الزامی است.
۸. استریل نمودن تجهیزات چند بار مصرف با استفاده از اتوکلاو و وسایل مشابه و با قرار دادن در داخل پارچه‌های مخصوص به صورت بسته‌های مورد استفاده برای هر مشتری ضروری است. در ضمن در صورت درخواست مشتری عمل استریل در حضور مشتری انجام شود. (تجهیزات فوق عبارتند از: تیغ‌های ماشین اصلاح، شانه‌های فلزی، قیچی و تجهیزات مشابه)
۹. تحت هیچ شرایطی تجهیزات چند بار مصرف نباید به صورت عادی روی پیش‌خوان یا میز کار بوده، حتماً کاملاً تمیز بوده و در صورت نیاز استریل شده و داخل بسته‌های مخصوص قرار داشته تا از انتقال آلودگی محیطی نیز مصون باشند.
۱۰. استفاده از تجهیزات شخصی از قبیل شانه، برس، حوله، پیش‌بند و حتی قیچی (در صورت موافقت مشتری) برای هر فرد به صورت جداگانه صورت پذیرد. در غیر این صورت لازم است از حوله، پیش‌بند یکبار مصرف استفاده شود. این عمل انتقال بیماری‌های احتمالی را به حداقل خواهد رساند.
۱۱. مواد گندزدا از قبیل الکل و ساولن و غیره در مواردی که نیاز به استریل کردن تجهیزات نباشد مثل گندزدایی وسایل پلاستیکی، می‌توان استفاده نمود.
۱۲. رعایت بهداشت فردی و در صورت امکان استفاده از دستکش یکبار مصرف مناسب و شستشوی دست‌ها به عنوان مهمترین و ابتدایی‌ترین روش پیشگیری از گسترش عفونت می‌باشد که باید به ترتیب در زمان‌های ذیل انجام شود.

ریمل:

- سعی کنید برس ریمل فقط به مژه‌ها کشیده شود نه بخود چشم.
- هیچگونه ماده دیگری را به مواد درون تیوپ ریمل اضافه نکنید.
 - تیوپ ریمل را در جاهای خیلی گرم و یا خیلی سرد (یخچال) نگهداری نکنید.

نحوه شستن دست‌ها:

- دست‌ها را به طور کامل مرطوب نموده و سپس صابون (ترجیحاً از نوع صابون مایع) زده شود.
- دست‌ها را حدود ۱۰ تا ۱۵ ثانیه به خوبی به هم مالش داده شود.

- پشت دست‌ها، مچ‌ها و لای انگشتان به خوبی شستشو داده شود.
- دست‌ها به طور کامل زیر جریان آب قرار داده شود.
- با استفاده از دستمال کاغذی یا دست خشک کن‌های برقی یا

- حوله شخصی دست‌ها به طور کامل خشک شوند.
- زمان‌هایی که شستشوی دست‌ها توصیه می‌شود:
- قبل و بعد از تماس با هر مشتری
- قبل از پوشیدن دستکش یکبار مصرف مناسب
- بعد از آوردن دستکش یکبار مصرف
- بعد از استفاده از توالت
- بعد از تماس با خون و سایر مایعات بدنی

نکته: پوشیدن روپوش کار برنگ روشن و عدم استعمال دخانیات در حین انجام کار طبق آئین نامه مقررات بهداشتی مربوطه الزامی است. در ضمن استفاده از ماسک در هنگام بیماری تنفسی متصدی و یا برخورد با مشتری مبتلا به بیماری مذکور ضروری به نظر می‌رسد.

بخش دوم: ضوابط بهداشتی

قال الله تعالی فی القرآن: «یا داود انا جنناک خلیفه فی الارض فاحکم بین الناس بالحق و لاتتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله»
ای داود ما تو را در زمین جانشین قرار دادیم سپس بین مردم به حق حکم کن و از هوای نفس پیروی نکن چون هوای نفس تو را از راه خدا گمراه می‌کند.

الف: آشنایی با بازرسی بهداشت:

مامورینی که از طرف مرکز بهداشت برای نظارت و بازرسی از محل‌های تهیه و توزیع مواد خوردنی آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی تعیین می‌شوند، موظفند متخلفین از

مقررات بهداشتی را با ذکر تخلف و تنظیم گزارش به مسئول بهداشتی محل معرفی نمایند. مامور بازرسی به کسی گفته می‌شود که دوره‌ی مخصوص بهداشتی را گذارنده و از طرف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور برای امور بازرسی و نظارتی در زمینه مسائل بهداشتی تعیین شده و دارای کارت بازرسی می‌باشد معمولاً در

هر یک از درمانگاه‌های دولتی یا مراکز بهداشتی درمانی شهری یکی از بازرسین در واحد مخصوص بهداشت محیط مستقر بوده و بازرسی منطقه یا مناطقی از شهر را به عهده دارد و جوابگوی مشکلات بهداشت محیطی، مواد غذایی، آب، آرایشگاه‌ها و پیرایشگاه‌های منطقه و سوالات شهروندان در زمینه‌های مذکور می‌باشد.

لازم به ذکر است انجام امور فوق در روستاها ممکن است به عهده بهورز و کاردان چند پیشه خانه بهداشت یا درمانگاه واقع در روستا باشد. همان گونه که ذکر شد لازم است متصدیان علاوه بر رعایت بهداشت فردی و محل کسب، به تذکرات و دستورات بازرسین بهداشتی عمل نمایند لیکن در صورتی که متصدیان محترم نسبت به بازرسی یا بازرسین مراجعه کننده شناسایی کافی نداشته یا شخصی غیر از بازرسی منطقه، خود را مسئول نظارت و بازرسی معرفی نماید و نسبت به گفته او شک داشته باشند متصدیان محترم می‌توانند از ایشان تقاضای کارت بازرسی نماید و در صورت عدم ارائه کارت شناسایی توسط وی، مراتب را سریعاً به مرکز بهداشتی درمانی منطقه و یا پاسگاه انتظامی منطقه (یا پلیس ۱۱۰) اطلاع دهند تا اقدامات بایسته به عمل آید.

ب) قوانین جزائی برخورد با متخلفین از مقررات بهداشتی محل کسب:

مامورین بهداشت معمولاً در بازدید و بازرسی‌های نظارتی خود از آرایشگاه‌ها موارد لازم را به مصداق فرمایش امام صادق علیه السلام: «أحبّ اخوانی الیّ من أهدی الیّ عیوبی»؛ به متصدیان یادآوری و تذکر می‌دهند اما در صورت عدم توجه یعنی انجام تخلف بهداشتی توسط متصدیان؛ از جمله وجود نواقص ساختمانی محل آرایشگاه، استفاده از تیغ مشترک یا عدم تهیه کارت بهداشت، عدم رعایت بهداشت فردی و مقررات بهداشتی وسایل و محیط کار

... و موظفند طبق مقررات اقدامات لازم اعم از توقیف اجناس و وسایلی غیر بهداشتی، صورت جلسه و تکمیل فرم آئین نامه صاحب یا مدیر کسب را به دادگاه معرفی نمایند و به فرد متخلف ۱۵ تا ۶۰ روز مهلت داده می شود که در این مدت ضمن پیگرد قانونی، متصدی یا مدیر آرایشگاه مهلت دارد نواقص بهداشتی محل کسب را بر طرف نماید در این خصوص مرجع محترم قضایی می تواند به ازای هر مورد تخلف از مقررات بهداشتی مربوطه (طبق آخرین اصلاحیه مقررات آیین نامه اصلاحی ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی) متصدی متخلف را حداقل ۹۰۰/۰۰۰ ریال (نه هزار تومان) و تا یک میلیون و هشتصد هزار ریال (۱/۸۰۰/۰۰۰ ریال) به ازای هر بند که هنگام بازدید با علامت ضربدر (x) در فرم مشخص می شود جریمه نقدی نماید و در صورتی که پس از انقضای مهلت داده شده باز هم متصدی بدون توجه به تذکرات اقدامی جهت رفع نواقص نکند و آن محل دارای نواقص بهداشتی باشد، بازرس بهداشت مکلف است مراتب را به مسئول بهداشت محل گزارش نماید و مسئول مذکور پس از رسیدگی علاوه بر معرفی مجدد متخلف به دادگاه، محل تعیین شده را با دستور کتبی و صدور اخطار ۲۴ تا ۴۸ ساعته، موقتا برای مدت حداقل یک هفته تعطیل می نماید.

لازم به ذکر است تعطیل موقت محل بالاک و مهر و یا مهر و موم کلیه درب ها و راه های نفوذی و نقاط حساس مانند شیرهای آب و گاز و کنتور برق و امثال آنها و تنظیم صورت جلسه انجام و با «نصب اطلاعیه تعطیل» همراه خواهد بود. مسئولیت نگهداری از لاک و مهر یا سیم و سرب و اطلاعیه تعطیل یا توقیف نیز به عهده می باشد یا مدیر مؤسسه تعطیل شده، می باشد.

ج - وظیفه نیروی انتظامی:

مامورین نیروی انتظامی موظفند در تمام مراحل اجرای عملیات اعم از بازرسی، تعطیل، مهر و موم یا لاک و مهر کردن محل، همکاری لازم را با مامورین بهداشت به عمل آورند.

د - مجازات فک پلمپ غیرقانونی:

شکستن لاک و مهر و یا مهر و موم و هم چنین برداشتن موانع ورود به محل تعطیل شده بدون مجوز کتبی از مسئول بهداشت محل، موجب تعقیب قانونی متصدیان محل تعطیل شده، خواهد بود. بدین صورت که هر گاه محلی یا چیزی برحسب امر مقامات صالح رسمی، مهر و موم یا پلمپ شده باشد و کسی آنها را بشکند یا محو نماید یا عملی مرتکب شود که حکم محو یا شکستن پلمپ تلقی شود، مرتکب به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

در صورتی که مستحفظ آن، مرتکب جرم مذکور شده باشد به حبس از یک تا دو سال محکوم می شود و اگر ارتکاب به وسیله اهمال مستحفظ یعنی کسی که وظیفه نگهداری آن را دارد (متصدی) واقع گردد، مجازات مستحفظ یک تا شش ماه حبس یا حداکثر ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود.

ه - بازگشایی محل تعطیل شده:

پس از انقضای مدت تعیین شده برای تعطیل موقت محل (حداقل یک هفته) صاحب یا متصدی محل تعطیل شده ضمن سپردن تعهد قابل قبول، متضمن اجرای قانون و مقررات بهداشتی شده و سپس محل تعطیل شده را صرفا برای رفع نواقص بهداشتی با دستور کتبی اداره بهداشت موقتا بازگشایی می نماید.

بدیهی است بازگشایی محل با شکستن لاک و مهر کلیه درب ها و راه های نفوذی و تنظیم صورت جلسه انجام و با نصب اطلاعیه «در حال رفع نواقص بهداشتی است اجازه بهره برداری ندارد» همراه خواهد بود.

متصدی مربوطه پس از رفع کلیه نواقص بهداشتی، تقاضای بهره برداری از محل را به مسئول مرکز بهداشت تسلیم تا مسئول مذکور، مامورین بازرسی را جهت بازرسی و پیگیری روند بهسازی و بهداشتی محل، اعزام نماید. بازرس بهداشت محیط پس از بازرسی چنان چه کلیه نواقص بهداشتی برطرف شده باشد، مراتب را کتبا به مسئول بهداشت محل یعنی رئیس مرکز بهداشت گزارش و مسئول مذکور اجازه بهره برداری از محل را کتبا صادر می نماید.

اقدام به بهره برداری قبل از رفع کلیه نواقص بهداشتی و قبل از اخذ مجوز بهره برداری از مسئول بهداشت محل، موجب تعطیل مجدد محل برای حداقل مدت یک ماه بدون نیاز به طی مراحل مذکور خواهد شد.

و - مجازات تخلف در تهیه، تولید و یا عرضه مواد آرایشی و بهداشتی:

مرتکب هر یک از اعمال زیر در مواد آرایشی و بهداشتی به مجازات های مقرر در قانون که در ذیل ذکر می شود محکوم خواهد شد:

۱. عرضه یا فروش یک جنس به جای جنسی دیگر
۲. مخلوط کردن مواد خارجی به جنس به منظور سوء استفاده
۳. عدم رعایت استاندارد یا فرمول ثبت شده در مواردی که تعیین فرمول و رعایت آن (تعیین استاندارد و رعایت استاندارد) الزامی می باشد.
۴. فروش و عرضه جنس فاسد یا فروش و عرضه جنسی که موعده مصرف آن گذشته باشد.
۵. به کار بردن رنگ ها و اسانس ها و سایر مواد اضافی غیر مجاز در مواد خوراکی یا آشامیدنی یا بهداشتی یا لوازم بازی کودکان.

نتایج آثار حاصل از ارتکاب هر یک از اعمال فوق به شرح ذیل مستلزم مجازات خواهد بود:

۱. در صورتی که موارد تقلبی به دست مصرف کننده نرسد و یا اینکه مصرف آن موجب بیماری یا آسیب نگردد مجازات مرتکب ۳ ماه تا یک سال حبس تادیبی خواهد بود.
۲. در صورتی که موجب بیماری مصرف کننده یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از یک ماه باشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تادیبی خواهد بود. هر گاه معالجه بیشتر از یک ماه طول بکشد مجازات مرتکب، یک تا سه سال حبس تادیبی خواهد بود.
۳. در صورتی که فروش آن موجب نقص یکی از اعضاء مصرف کننده گردد. مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص سه تا ده سال حبس با اعمال شاقه است. «در هر حال مجازات سازنده آن ۵ الی ۱۵ سال حبس خواهد بود.»

۴. در صورتی که مواد بهداشتی یا آرایشی ذکر شده موجب نقص زیبایی یا کراهت منظر فرد شود، مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص یا کراهت، یک تا سه سال حبس تادیبی خواهد بود.

۵. در صورتی که موجب مرگ مصرف کننده شود مرتکب، به ۳ تا ۱۵ سال حبس با اعمال شاقه محکوم می گردد و در مورد بندهای (۲، ۳ و ۴) این ماده شروع به جرم حداقل مجازات های مقرر در این ماده است.

۶. هر کس مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی را متقلبانه بسازد و مصرف مواد مذکور منجر به مرگ مصرف کننده شود، مجازات او اعدام است.

۷. در هر مورد از بندهای ذکر شده اگر در مواد آرایشی و بهداشتی مواد سمی غیرمجاز باشد، دادگاه مرتکب را برحسب مورد به حداکثر مجازات های مذکور محکوم خواهد نمود.

کلیه مواد تقلبی یا فاسد یا مواردی که مدت مصرف آنها منقضی شده باشد بلافاصله پس از کشف توقیف می شود. هر گاه وزارت بهداشت یا موسسات مسئول دیگر گواهی نمایند که مواد مکشوفه برای برخی از مصارف انسانی یا حیوانی یا صنعتی قابل استفاده است ولی نگهداری آن امکان ندارد، مواد مکشوفه به دستور دادستان شهرستان و با اطلاع صاحب کالا و با حضور نماینده دادستان شهرستان به فروش می رسند.

وجوه حاصل، تا ختم دادرسی و صدور حکم قطعی در صندوق دادگستری تودیع خواهند شد. هر گاه گواهی شود که مواد مکشوفه قابلیت مصرف انسانی یا حیوانی ندارند فوراً معدوم می شوند. شرکت پخش، فروشگاه، سوپر مارکت، و سایر اماکن که حق فروش کالای آرایشی و بهداشتی را دارند، فقط مجاز به عرضه و فروش آن دسته از کالاهای مشمول قانون مواد بهداشتی می باشند که دارای پروانه ساخت از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازات های زیر محکوم می شود.

مرتبه اول: ضبط کالا به نفع دولت

مرتبۀ دوم: علاوه بر مجازات‌های مرتبۀ اول جریمه نقدی تا مبلغ حداقل صد هزار ریال (یک میلیون ریال جهت شرکت‌ها و تعاونی‌ها)

مرتبۀ سوم: علاوه بر مجازات‌های مرتبۀ دوم جریمه نقدی تا مبلغ ۵۰۰ (پانصد) هزار ریال و در صورت تکرار، تعطیل فروشگاه و سوپرمارکت و جهت شرکت‌ها و تعاونی‌ها نیز با محکومیت مدیر عامل شرکت به زندان از یک تا شش ماه همراه خواهد بود.

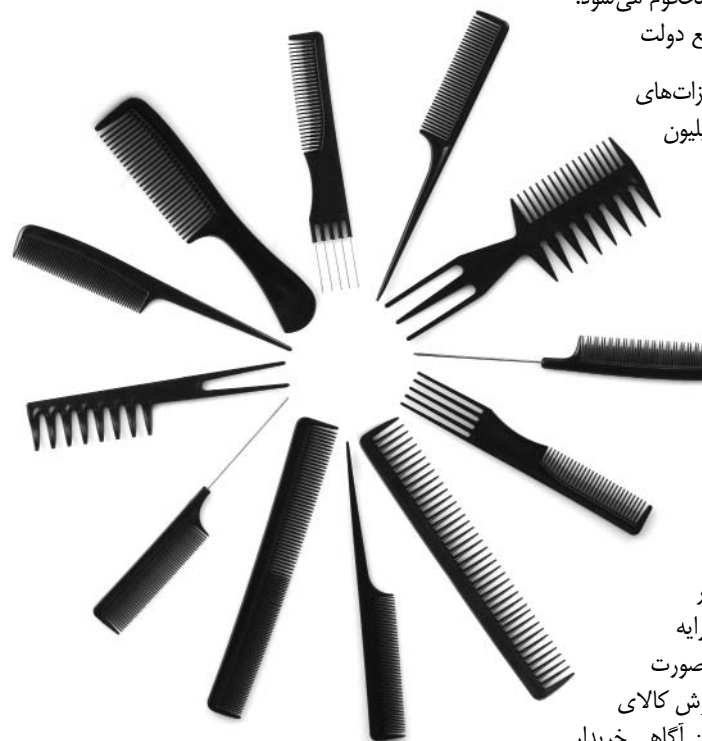
فروشگاه‌ها، تعاونی‌ها، و سایر اماکن باید از عرضه‌ی و تحویل کالای غیربهداشتی خودداری نمایند و عرضه و تحویل کالا با علم به غیربهداشتی بودن آن تخلف محسوب شده و متخلف به مجازات‌های زیر محکوم می‌شود.

مرتبۀ اول: ضبط کالا به نفع دولت

مرتبۀ دوم: علاوه بر مجازات‌های مرتبۀ اول جریمه تا مبلغ یک میلیون ریال به تناسب حجم کالا

مرتبۀ سوم: علاوه بر مجازات‌های مجدد مرتبۀ اول و دوم، تعطیل واحد از یک تا شش ماه نیز انجام خواهد شد.

عمده‌فروشان کالاهای بهداشتی و آرایشی مکلفند در موقع فروش و یا تحویل کالا به افراد یا واحدهای صنفی صورت حساب ارائه نمایند و متصدیان محترم هم بهتر است صورتحساب مذکور را در واحد صنفی محفوظ و آماده‌ی ارائه نگهدارند. شاید یکی از علل نوشتن صورت حساب این است که اگر عمده‌فروش کالای غیرمجاز یا غیربهداشتی یا ... را بدون آگاهی خریدار

به او تحویل داد. خریدار مدرک قانونی مکتوب علیه عمده‌فروش متخلف، داشته باشد. در ضمن افراد یا واحدهای صنفی مجاز نیستند برای جلب مشتری درباره‌ی محصولات و یا کالا، برخلاف واقع تبلیغ نمایند.

نظارت در اجرای مقررات فنی، بهداشتی، ایمنی، حفاظتی و سایر مقررات مربوط به واحدهای صنفی که از طرف مقامات صالح وضع می‌شود و هم چنین همکاری با مأمورین مربوطه در اجرای مقررات مذکور به وسیله اتحادیه‌ها از وظایف مجمع امور صنفی نیز محسوب می‌شود. ضمناً هر موقع که از طرف مجمع امور صنفی تریبیتی برای رعایت بهداشت، ایمنی یا زیبایی محل کسب تعیین و ابلاغ گردد و افراد صنفی در انجام آن با مخالفت مالک ملک مورد اجاره مواجه شوند، با جلب موافقت مالک، توسط امور صنفی مربوطه، متصدی با هزینه خود باید اقدام لازم را جهت رعایت مقررات به عمل آورد.

تصمیمات مجمع امور صنفی و اجرای آن باید به نحوی باشد که به تشخیص شهرداری مغایر با ضوابط شهرداری و به تشخیص مرکز بهداشت مغایر با ضوابط بهداشتی نباشد این موضوع از وظایف مجمع امور صنفی است. توجه داشته باشید که پروانه کسب واحد، در صورت انجام تداخل صنفی به صورت موقت یا دائم لغو خواهد شد.

ز - مجازات اهانت به بازرسی بهداشت:

هر کس با توجه به سمت، به یکی از کارکنان وزات خانه‌ها (از جمله کارکنان یا بازرسان وزارت بهداشت) و موسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در حال انجام وظایف یا به سبب آن توهین نماید به سه تا شش ماه حبس و یا تا ۷۴ ضربه شلاق و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود. لذا حفظ احترام به مأمورین نظارتی برای متصدیان محترم آرایشگاه‌ها لازم می‌باشد.

ح - تهدید علیه بهداشت عمومی

هر اقدامی که تهدید علیه بهداشت عمومی شناخته شود، از قبیل آلوده کردن آب آشامیدنی یا توزیع آب آشامیدنی آلوده، دفع غیربهداشتی فضولات انسانی و دامی و مواد زاید، (اعم از مواد زاید مایع، گاز، جامد مثل مو و...) ریختن مواد مسموم کننده در رودخانه‌ها، زباله در خیابان‌ها و کشتار غیرمجاز دام، استفاده‌ی غیرمجاز فاضلاب خام و پساب تصفیه خانه‌های فاضلاب برای مصارف کشاورزی و... ممنوع می‌باشد و مرتکبین چنانچه طبق قوانین خاص، مشمول مجازات شدیدتری نباشند به حبس تا یک سال محکوم خواهند شد. امید است مطالعه این مجموعه برای متصدیان محترم مفید بوده و باعث افزایش سطح آگاهی‌های بهداشتی این صنف محترم شده باشد.

و آخر دعوانا ان الحمدلله رب العالمین

منابع و ماخذ:

۱. قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی
۲. آئین نامه اصلاحی ماده ۱۳ قانون فوق
۳. قانون مجازات اسلامی
۴. قانون تعزیرات
۵. قانون نظام صنفی
۶. بخشنامه های وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی و دستورالعمل های مرکز سلامت محیط و کار
۷. احادیث از بحارالانوار و اصول کافی